
Maakuntahallitus

AIKA 09.12.2019 klo 08:30 - 10:25

PAIKKA Uudenmaan liitto, Esterinportti 2 b, Helsinki. Strateginen kokous

KÄSITELLYT ASIAT

§	Otsikko	Sivu
145	Kokouksen järjestäytyminen	4
146	Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus Helsingin seudun vaihemaakuntakaava: kaavaehdotuksen muistutukset tiedoksi	5
147	Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava: kaavaehdotuksen muistutukset tiedoksi	13
148	Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava: kaavaehdotuksen muistutukset tiedoksi	19
149	Lännen ratakäytävät ja maankäyttö -selvitys keväällä 2020	25
150	Uudenmaan liikennejärjestelmätyö: suunnittelun käynnistäminen ja siihen liittyvän maakuntahallituksen hallintosäännön mukaisen hankintatoimivallan delegointi maakuntajohtajalle	27
151	Maakuntahallituksen hallintosäännön mukaisen toimivallan delegointi maakuntajohtajalle Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen osalta	29
152	EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021 – 2027 valmistelu Uudenmaan näkökulmasta	32
153	Uudenmaan Digituki -hankkeen perustaminen	36
154	Lapset, nuoret ja perheet osaksi Tulevaisuuden Sote-keskusta -hankkeen perustaminen	38
155	Uudenmaan liitossa hallinnoitavien projektien yhteenveto 2019 tiedoksi	40
156	Osavuosisikatsaus 3/2019 tiedoksi	42
157	Ilmoitusasioita	45
158	Johtajien antamat lausunnot	46
159	Kokousaikataulu tiedoksi	47

OSALLISTUJAT

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot	
LÄSNÄ	Heijnsbroek-Wirén Mia Ihanus Jukka	Jäsen Jäsen	poistui klo 10.05 §:n 145 kohdalla	
	Juurikkala Timo	I varapuheenjohtaja	kokouksen puheenjohtaja	
	Karhuvaara Arja	Jäsen	saapui klo 8.35 §:n 145 kohdalla	
	Kiljunen Kimmo	Jäsen	saapui klo 8.45 §:n 145 kohdalla	
	Launiala Mimmi Lompolo Kirsi Meri Otto	Jäsen II varapuheenjohtaja Jäsen	pöytäkirjantarkastaja pöytäkirjantarkastaja	
	Pahlman Irma Rissanen Laura Salonen Pasi Taipale Kaarin Oskala Hannu Äikäs Saija	Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Varajäsen Varajäsen		
	Adlercreutz Anders	varajäsen, strateginen kokous	poistui klo 10.05 §:n 145 kohdalla	
	Ilonen Jarkko	varajäsen, strateginen kokous	saapui klo 8.50 §:n 145 kohdalla	
	Valtonen Mikko	varajäsen, strateginen kokous		
	Holopainen Mari	MV:n pj.	saapui klo 8.35 §:n 145 kohdalla	
	Luhtanen Leena	MV:n I vpj.	saapui klo 8.40 §:n 145 kohdalla	
	POISSA	Hopsu Inka Markkula Markku Vesikansa Sanna Räsänen Joonas	Jäsen Puheenjohtaja Jäsen varajäsen, strateginen kokous	
		Muurinen Seija	MV:n II vpj.	
		MUU	Savolainen Ossi Eskelinen Juha Vikman-Kanerva Merja Kanerva Inka	Maakuntajohtaja Johtaja, aluekehittäminen Johtaja, aluesuunnittelu Viestintäjohtaja
Autioniemi Paula Elo Seija Mansikka Ilona	Hallinto- ja talousjohtaja Viestintäpäällikkö Kaavoituspäällikkö		läsnä § 145 esittelyn ajan	
Suominen Petri	Liikennesuunnittelupäällik- kö		läsnä § 145 esittelyn ajan	
Huotari Tiina	Ohjelmajohtaja		läsnä § 145 esittelyn ajan	
Tikkanen Inka	Hallintopäällikkö		läsnä § 145 esittelyn ajan	

ALLEKIRJOITUKSET

Timo Juurikkala
I varapuheenjohtaja

Paula Autioniemi
Sihteeri

KÄSITELLYT ASIAT

145 - 159

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

___ / ___ 2019

___ / ___ 2019

Otto Meri

Irma Pahlman

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

19.12.2019

Maakuntahallitus**§ 145****09.12.2019**

Kokouksen järjestäytyminen**MHS 09.12.2019 § 145**

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus

- päättää todeta kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi
- toteaa, että kyseessä on maakuntavaltuuston 29.8.2017 § 23 hyväksymän perussopimuksen soveltamisohjeen mukainen strategisesti merkittävä kokous, johon on kutsuttu puhe- ja läsnäolo-oikeudella kehyskuntia edustavat varajäsenet.
- valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa (Otto Meri, Irma Pahlman).

Päätös:**Maakuntahallitus päätti**

- **todeta kokouksen laillisesti kokoonkutsutuksi ja päätösvaltaiseksi ja että kyseessä on maakuntavaltuuston 29.8.2017 § 23 hyväksymän perussopimuksen soveltamisohjeen mukainen strategisesti merkittävä kokous, johon on kutsuttu puhe- ja läsnäolo-oikeudella kehyskuntia edustavat varajäsenet**
- **valita pöytäkirjantarkastajiksi Otto Meren ja Irma Pahlmanin.**

Merkittiin pöytäkirjaan selostettavina asioina:

- Listan kaava- ja liikenneasiat, johtaja Merja Vikman-Kanerva
- EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021 – 2027 valmistelu Uudenmaan näkökulmasta, ohjelmajohtaja Tiina Huotari
- Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen yhteenveto ja jatkotoimenpiteistä päättäminen, hallintopäällikkö Inka Tikkanen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että maakuntahallituksen varajäsen Hannu Oskala poistui kokouksesta Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen esittelyn ajaksi.

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus Helsingin seudun vaihemaakuntakaava: kaavaehdotuksen muistutukset tiedoksi

111/06.01.02/2019

MHS 09.12.2019 § 146

Tiivistelmä

Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavojen kokonaisuudesta käytetään nimeä Uusimaa-kaava 2050. Vaihemaakuntakaavojen ehdotukset olivat nähtävillä loka-marraskuussa 2019. Nyt muistutukset on käyty alustavasti läpi ja niitä esitellään maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle joulukuun 2019 kokouksissa. Muistutuksia saatiin yli 500 kappaletta. Määrällisesti eniten palautetta saatiin teemasta Ympäristön voimavarat ja vetovoima, lisäksi saatiin runsaasti palautetta Liikkuminen ja logistiikka -teemasta. Yli puolet muistutuksista koski Helsingin seudun vaihekaavaa. Muistutuksissa eniten esille nousseet kaavakokonaisuuden aiheet olivat:

- Raskaan raideliikenteen varikot
- Luonnonsuojelualueet
- Vartiosaaren kaavaratkaisu
- Radat

Kutakin seudun vaihemaakuntakaavaa käsitellään omana pykälänään kaavaprosessissa tästä eteenpäin.

Asian yksityiskohtainen selostus

Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle valmistellaan vaihemaakuntakaavoja. Kaavojen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaavojen kokonaisuudesta käytetään yhteistä nimeä Uusimaa-kaava 2050.

Kaavaprosessin tilanne

Kaavan keskeisten sidosryhmien kanssa on käyty vuorovaikutusta kesän ja syksyn ajan. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu käytiin elokuussa 2019. Viranomaisneuvottelun muistio on esityslistan liitteenä.

Vaihemaakuntakaavojen ehdotukset olivat nähtävillä loka-marraskuussa 2019. Nyt muistutuksista on koottu yhteenveto ja niitä esitellään maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle joulukuun 2019 kokouksissa. Loppuvuonna muistutuksiin laaditaan vastineet ja hallitus hyväksyy vastineet vuoden 2020 alussa. Tämän jälkeen kaavakokonaisuus valmistellaan hallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi keväällä 2020.

Kutakin seudun vaihemaakuntakaavaa käsitellään omana pykälänään kaavaprosessissa tästä eteenpäin.

Kaavaehdotusvaiheen muistutukset

Muistutuksia saatiin kaavaehdotusvaiheessa yli 500 kappaletta. Määrällisesti eniten palautetta saatiin teemasta Ympäristön voimavarat ja vetovoima, erityisesti suojelualueista, virkistysalueista, viheryhteystarpeista ja kulttuuriympäristöistä. Lisäksi saatiin runsaasti palautetta Liikkuminen ja logistiikka -teemasta, etenkin varikoihin, ratoihin ja teihin liittyen.

Uusimaa-kaavan kokonaisuutta tarkastellen eniten saatiin muistutuksia koskien Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaa, johon kohdistui yli puolet muistutusten huomioista. Yleisesti Uusimaa-kaavan kokonaisuutta koski 10% muistutusten sisällöstä ja loput jakautuivat Itä- ja Länsi-Uudenmaan kaavoille melko tasan.

Muistutusten antajista valtaosa oli yksityishenkilöitä, mutta myös yrityksiä ja yhdistyksiä. Lisäksi Uudeltamaalta 13 kuntaa antoi muistutuksen (Espoo, Hanko, Hyvinkää, Karkkila, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Loviisa, Mäntsälä, Nurmijärvi, Porvoo, Sipoo, Tuusula ja Vihti). Lisäksi lausunnonantajista muistutuksia antoivat 16 eri viranomaistahoa (maa- ja metsätalousministeriö, Uudenmaan ELY-keskus, Väylävirasto, Espoon kaupunginmuseumuseo, Helsingin kaupunginmuseumuseo, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseumuseo, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Suomen metsäkeskus, Suomen Riistakeskus, Fingrid Oyj sekä Kainuun, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan liitot sekä Kouvolan kaupunki). Muistutuksen jättäneitä tahoja, joilta pyydettiin lausunnot ehdotuksen lausuntovaiheessa, oli kaikkiaan 42 kpl.

Palautetta saatiin niin runsaasti, että kaikkia muistutuksia ei olla vielä ehditty käsittelemään. Postilakon takia ei ole myöskään täyttä varmuutta siitä, ovatko kaikki ajoissa postiin toimitetut muistutukset saapuneet vielä perille Uudenmaan liiton kirjaamoon. Muistutukset ovat tutustuttavissa maakuntahallituksen kokouksessa. Kaikkiin muistutuksiin tullaan laatimaan vastineet, jotka käsitellään maakuntahallituksen seuraavissa kokouksissa.

Useampaa kuin yhtä kaavaa tai koko Uusimaa-kaavan kokonaisuutta koskevat muistutukset

Kaavaehdotusvaiheen muistutuksissa eniten esille nousseet aiheet olivat:

- Raskaan raideliikenteen varikot
- Suojelualueet
- Radat

Kasvun kestävä ohjaamisen teemaan liittyen tuotiin esiin epävarmuutta, joka liittyy teeman uudenlaiseen käsittelytapaan (Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen kehittämisperiaatemerkintä) maakuntakaavassa. Soveltamiseen liittyviä käytäntöjä ei ole vielä muodostunut eikä oikeusprosesseista ole esimerkkejä. Ely-keskus toi esiin, että yhdyskuntarakenteen yleispiirteinen ohjaus jättää yksityiskohtaisen suunnittelun varaan huomattavan paljon ja että ohjaukseen liittyy epäselvyyttä.

Elinkeinoista ja kaupasta tuli yksittäisiä muistutuksia ja ne kohdistuivat kaupan alueen laatuun, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan koon alarajaan ja taajamatoimintojen laajuuden tulkintaan sekä elinkeinojen kohdemerkintöjen osoittamiseen. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeillä kaupan seudullisen koon alarajaa pidettiin päivittäistavarakaupan osalta liian korkeana Mäntsälässä ja sitä pienemmissä kunnissa sekä erikoiskaupan osalta Karkkilassa ja sitä pienemmissä kunnissa.

Liikkumiseen ja logistiikkaan liittyen tuli seitsemän muistutusta kahta tai kaikkia kolmea vaihemaakuntakaavaa koskien, joista kahdessa vaadittiin raskaan liikenteen palvelualueiden esittämistä kaavakartalla. Loput liittyivät ratoihin, teihin, vesiliikenteeseen ja liikennehankkeiden priorisointiin. Raideliikenne nähtiin kaavan yhtenä keskeisenä suunnittelukysymyksenä.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima – teemaan liittyen saatiin muistutuksia erityisesti suojelualueista, virkistysalueista, viheryhteystarpeista ja kulttuuriympäristöistä.

Suojelualueita koskevissa muistutuksissa kaivattiin erityisesti henkilökohtaista tiedottamista maanomistajille uusia suojelualueita koskien. Myös suojelualueita koskevan yksityiskohtaisemman tiedon ja perusteluiden saavutettavuutta moitittiin. Kaava-aineistoja suojelualueisiin liittyen pidettiin hankalalukuisina ja liian yleispiirteisinä. Osa suojelumerkinnöistä on muistutusten mukaan tuotu kaavaprosessiin turhan myöhään, vasta ehdotusvaiheessa. Monen muistuttajan mielestä suojelun tulisi perustua vapaaehtoisuuteen. Suojelualueiden toteuttamisprosessia pidettiin epäselvänä ja siihen liittyen toivotaan kaava-aineiston täydentämistä. Suojelualueiden taustaselvityksiä pidettiin osin puutteellisina ja vanhentuneina, mm. kaikista suojelualueista kaivattiin maastonselvityksiä. Luontotiedon kattavuudessa ja yhdenmukaisuudessa nähtiin ongelmia. Toisaalta moni taho piti suojelualueiden merkitsemistä, määrän lisäämistä ja suokohteiden lisäämistä erinomaisena ratkaisuna ja tärkeänä osana maakuntakaavaa. Pienialaisia arvokkaita luontokohteita toivottiin edelleen esitettäväksi kaavakartalla.

Virkistysalueiden osalta kritisoitiin jakoa pinta-alan perusteella virkistysaluevarauksiksi (yli 50 ha alueet) sekä virkistyskäytön kohdealueiksi (5-50 ha alueet).

Viheryhteystarpeiden osalta toivottiin tarkempaa ohjausta mm. leveyden suhteen sekä merkinnän ekologisen merkityksen painottamista. Moni toivoi viheryhteyksiä lisättäväksi kaavakokonaisuuteen mm. voimassaolevan kaavan pohjalta.

Arvokkaiden geologisten muodostumien osalta esitettiin kaikkien arvokkaiden kohteiden esittämistä kaavakartalla niiden koosta riippumatta. **MLY-alueiden** osalta kaavamerkinnän kuvaukseen ja määräykseen esitettiin joitakin muokkaustoiveita. Lisäksi MLY-alueita toivottiin kokonaan poistettavaksi kaavoista.

Kulttuuriympäristöjen osalta toisaalta monin paikoin toivottiin merkintöjen lisäämistä ja laajentamista ja toisaalta edellytettiin, ettei kulttuuriympäristömerkintä saa vaikeuttaa maa- ja metsätalouden harjoittamista.

Kaavaprosessiin liittyen muistutuksissa tuotiin esiin muun muassa, että maakuntakaavan valmisteluajataulua pidettiin liian kireänä aidon osallistumisen ja vuorovaikutuksen kannalta, ja että laajaa kaavakokonaisuutta tulisi tiivistää ja selkeyttää. Lisäksi nostettiin esiin vaikutukset maanomistajiin ja maanomistajien oikeudet. Kaavakartan sekä liitekarttojen mittakaava koettiin useammassa muistutuksessa epäselväksi, jotta osallinen pystyisi hahmottamaan tehtyjä muutoksia. Monessa teemassa kaivattiin maanomistajien parempaa tiedottamista ja osallistamista suunnitteluprosessiin sekä pidettiin kaavan taustaselvityksiä osin riittämättöminä.

Kaavaehdotusvaiheen muistutukset Helsingin seutua koskien

Helsingin seudun kaavan muistutuksista valtaosa koski kahta yksittäistä aihetta: Espoon-Kirkkonummen rajalle osoitettua rantaradan varikkoa sekä Vartiosaaren kaavaratkaisua. Muita eniten esiin nostettuja aiheita seudulla olivat suojelualueet, viheryhteystarpeet, virkistysalueet, taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeet, Malmin kenttä, tiet, radat ja kulttuuriympäristöt. Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan ehdotuksen palautteen keskeinen sisältö esitellään alla aihealueittain.

Kasvun kestävä ohjaaminen

Kahdessa muistutuksessa viitattiin MAL2019-suunnitelmaan ja korostettiin, että on tärkeää, että MAL-suunnitelma ja maakuntakaava eivät ole ristiriidassa keskenään ja että maakuntakaavan tulee tukea MAL-suunnitelman ensisijaisten alueiden toteuttamisedellytyksiä.

Muutamissa muistutuksissa kritisoitiin **kaavan suunnitteluperiaatteita** keskittämisen, olevan yhdyskuntarakenteen tehostamisen (esim. Vantaan Rekola, Itä-Helsinki) ja pääkaupunkiseudun painottumisen osalta.

Määrällisesti tarkasteltuna kasvun kestävä ohjaaminen -teeman osalta Helsingin seutua koskevissa muistutuksissa korostui **taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden suhde erityiskohteisiin, kuten Malmin lentokenttään ja Vartiosaaren.**

Keskuksien ja palvelukeskittymien osalta nähtiin positiivisena Kirkkonummen Veikkolan osoittaminen keskuksena. Kirkkonummen Kantvikiin toivottiin vähintään pienen keskuksen merkintää. Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa, toisin kuin Itä- ja Länsi-Uudenmaan kaavoissa, ei osoiteta palvelukeskittymiä, joten viittaukset näihin esitettiin poistettavaksi Helsingin seudun kaavamateriaalista. Yleisenä kritiikkinä todettiin keskusratkaisun perustuvan liikaa nykytilan analyysiin.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden osalta toivottiin muutoksia rajauksiin useammassa kunnassa (Helsinki/Lauttasaari, Kirkkonummi/Sarvvik, Sipoo, Mäntsälä, Tuusula/Sula). Useammassa palautteessa esitettiin erityiskohteiden, kuten Helsingin Vartiosaaren ja Malmin lentokenttäalueen, mutta myös muiden kohteiden tai aluetyyppien, kuten merialueiden, jättämistä ulos taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeistä. Yhdessä muistutuksessa nähtiin taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden olevan laajuudeltaan riittämättömiä ottaen huomioon kunnan väestöennuste, mutta nähtiin toisaalta aiempaa strategisemman maakuntakaavan jättävän enemmän ”pelivaraa” kuntakaavoitukselle. Lisäksi useammassa muistutuksessa korostettiin taajamatoimintojen alueelle sijoittuvan viherrakenteen merkitystä ja tuotiin esiin kohteita, joissa taajaman sisäinen viheralue- tai yhteys nähtiin erityisen tärkeänä.

Malmin lentokenttään liittyen useissa muistutuksissa vaadittiin, että kenttä tulee säilyttää ilmailukäytössä eikä sitä saa rakentaa, perusteina ilmailuharrastuksen ja -koulutuksen jatkaminen, kulttuuriympäristöarvot sekä luontoarvot.

Pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeen osalta muistutuksissa annettiin palautetta Lauttasaaren alueesta (taajamatoimintojen merkinnät tehtävä tarkkarajaisemmin, poistettava merialueilta) sekä Malmin lentokentän alueesta (merkintä poistettava).

Uusien raideliikenteeseen tukeutuvien taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden osalta useammassa muistutuksessa nostettiin esiin Myntinmäki, jossa nähtiin ristiriitoja tehokkaan asemanseudun kehittämisen ja ympäristö- ja virkistysarvojen välillä ja esimerkiksi kannatettiin radan tunnelointia kyseisellä osuudella. Histan osalta positiivisena nähtiin tarkentunut rajaus. Keimola-Kongon rajaukseen toivottiin tarkistuksia.

Elinkeinot ja kauppa

Kaupan alueiden osalta laadun rajoittamista pidettiin kilpailunäkökulmasta ja alueen kehittämisen kannalta ongelmallisena. Laaturajoittamattomuus haluttiin säilyttää pääkaupunkiseudun kaupan alueilla ja laadun rajoitusta haluttiin välttää Tuusulassa lentokentän läheisyydessä. Muistutuksia kohdistui myös Nurmijärven ja Vihdin kaupan alueiden enimmäismitoituksiin, ja joitain kaupan alueita toivottiin joko poistettavaksi tai siirrettäväksi. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ulkopuolella olevan Mäntsälän kaupan alueen seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajaa pidettiin liian alhaisena.

Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisaalue esitettiin poistettavaksi Sipoon Boxista liikennemäärän kasvun ja alueelle osoitetun toiminnan ylimitoituksen vuoksi.

Maa-aineshuollon alueiden osalta saatiin muistutuksia Hyvinkään Jukolan osalta, jota sekä toivottiin takaisin maa-aineshuollon alueena kaavakartalle että vastustettiin sen osoittamista kaavassa. Lisäksi saatiin toive merkitä uusi maa-aineshuollon alue Sipooseen ja maa-aineksen ottoalue geologisesti arvokkaan muodostuman tilalle Hyvinkäälle.

Liikkuminen ja logistiikka

Helsingin seudulla liikkumiseen ja logistiikkaan liittyvistä muistutuksista 152, eli lähes 90 % koski **raskaan raideliikenteen varikkoja**. Näistä yli sata vastusti rantaradan varikkomerkinettä ja lähes kaikki loput vastustivat merkinnän siirtämistä Kirkkonummen Vuohimäkeen. Varikkomerkinettä siirron vastustajista 11 kannatti varikon sijoittamista Mankkiin. Seuraavaksi eniten muistutuksia tuli valtateiden 3 ja 4 väliseen **logistiikan tieyhteyteen** liittyen, joissa sekä kannatettiin että vastustettiin Mt 152 kehittämistä (nk. kehä IV). Muut **teihin** kohdistuvat muistutukset liittyivät Sipooseen, Veikkolaan, Hyvinkään itäiseen ohikulkutiehen sekä Kehä II:een.

Ratojen osalta Helsingin seudun kaavaan kohdistuvat muistutukset koskivat Vantaan Kivistön ja Nurmijärven Klaukkalan välistä yhteystarvetta, lentorataa, Rantarataa sekä nk. Quick Step-ratkaisua Ilmalassa.

Tallinna-tunnelin linjaukseen liittyen tuli kolme muistutusta, joissa vaadittiin myös Espoon linjausta lisättäväksi kaavaan sekä esitettiin, että Tallinna-tunnelin linjauksen ratkaisua tulisi lykätä siksi, kunnes linjausvaihtoehtoja on ehditty tutkia, arvioida ja vertailla lisää.

Helsingin seudun liikenteen (HSL) kannanotto nähtävillä olevaan Uusimaa-kaavaehdotukseen

Maakuntahallituksen kokouksessa 9.12.2019 merkitään Helsingin seudun vaihemaakuntakaavan käsittelyn yhteydessä tiedoksi 6.11.2019 päivätty HSL:n kannanotto Uudenmaan liitolle. Helsingin seudun liikenteen (HSL) lähettämässä kannanotossa pidetään erityisen hyvänä Helsingin seudun kaavaehdotuksen seuraavia liikenteeseen liittyviä kaavaratkaisuja:

- Espoon kaupunkirata on nostettu esiin omana hankkeenaan, eikä pelkästään ESA-radan ensimmäisenä vaiheena.
  - Maakuntakaava mahdollistaa kunnille riittävän maankäytön kehittämisen MAL 2019 -suunnitelman mukaisilla ensisijaisilla kehittämisvyöhykkeillä.
  - Uusimaa-kaavan merkintä pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeestä tukee pääkaupunkiseudun parhaiten saavutettavien alueiden täydentämistä ja
-

tiivistämistä.

- Histan ja Östersundomin toteuttaminen on kytketty uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen.
- Tieverkko on esitetty tarkoituksenmukaisella tasolla ja logistiikan ja joukkoliikenteen yhteystarpeet on osoitettu myös Kehä I:n sisäpuolella.
- Raideliikenteen varikot on esitetty oikeusvaikutteisella kaavakartalla.

Kannanotossa perustellaan raideliikenteen varikoiden oikeusvaikutteisella kaavakartalla esittämistä lähiliikenteen kehittämisen välttämättömänä edellytyksenä ja tuodaan esiin, että HSL:n tulevat kalustohankinnat eivät voi tukeutua Ilmalan varikkoon. HSL korostaa lähijunaliikenteen varikoiden välttämättömyyttä ja uusiin varikoihin varautumista seudun kuntien maankäytössä, jotta kasvavalle seudulle voidaan järjestää lisää raideliikennettä sekä toteuttaa sen tarvitseman kasvavan junakalustomäärän säilytys, huolto ja operointi toimivalla tavalla.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

Useisiin teeman kaavamerkintöihin esitettiin tarkistuksia kaavamerkintöjen sekä sisällön osalta: **suojelualueet, virkistysalueet, virkistyskäytön kohdealueet, viheryhteystarpeet, metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä, kulttuuriympäristöt.** Merkintöjen tulkintojen selkiyttämistä pyydettiin edelleen lisättävän kaavaselostukseen. **Helsingin seudun viherkehään** liittyviä kaavamerkintöjä haluttiin lisätä. Voimassa olevien kaavojen **saaristovyöhykkeet** toivottiin palautettavan kaavaehdotukseen.

Vartiosaaren kaavaratkaisu nousi yksittäisistä aiheista eniten esille (lähes 130 muistutusta). Muistutuksissa vastustettiin Vartiosaaren sisällyttämistä taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeeseen. Sen luonto- ja kulttuuriarvojen turvaamista pidettiin tärkeänä, joten Vartiosaaren osalta kaavaehdotuksen merkinnät "Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue" ja "Virkistyskäytön kohdealue" haluttiin säilyttävän.

Suojelualueiden osalta esitettiin uusia yksittäisiä alueita lisättäväksi kaavaehdotukseen. Myös toivottiin aiheen laajempaa käsittelyä koko maakunnan alueella sekä pienialaisten kohteiden lisäämistä kaavaan. Toisaalta uusien suojelualueiden osoittamista vastustettiin, koska uusina esitettäviä alueita perustelevaa aineistoa pidettiin puutteellisena eikä alueista ole neuvoteltu maanomistajien kanssa. Hirvisuon alueella maakuntakaavaehdotuksen aluerajaus on liian laaja. Suojelualueiden rajauksiin esitettiin tarkistuksia ja niiden merkitsemisen vaihtoehdoksi ehdotettiin vähemmän ohjaavaa merkintätapaa. Maanomistajilta saatiin ehdotuksia yksittäisten suojelualueiden poistamisesta yksityisiltä kiinteistöiltä. Valtakunnallisesti arvokkaiden suoalueiden lisääminen lausuntojen perusteella kyseenalaistettiin maanomistajan oikeusturvan kannalta.

Virkistysalueiden osalta pyydettiin virkistysalue -merkinnän poistamista siltä osin kuin ne kohdistuvat yksityisille kiinteistöille. Virkistysalueita haluttiin lisättävän Helsingissä, jossa tiivistämispainee ovat suuret. Kirkkonummella voimassa olevan maakuntakaavan Kauhalan virkistysalue ja sen esitetty laajennusalue tulee säilyttää virkistysalueena. Sipooseen ehdotettiin uutta virkistyskäytön kohdealuetta. Lisäksi Espoon Myntinmäen virkistysalueratkaisuun toivottiin muutoksia.

Viheryhteystarpeiden osalta ehdotettiin uusien yhteystarpeiden osoittamista, kaavaehdotuksessa osoitetun yhteyden korvaamista toiseen paikkaan sekä

joidenkin yhteystarpeiden poistamista. Muistutuksissa haluttiin palauttaa kaikki voimassa olevien kaavojen viheryhteystarvemerkinnot kaavaehdotukseen.

Metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä merkintä pyydettiin poistamaan yksityisten kiinteistöjen alueilta. Merkintää myös pidettiin epäselvänä.

Natura-alueiden osalta merkintätapaa pidettiin epäselvänä. Tuusulanjärven Natura-alueen pohjoispuolinen osuus sekä Sandbergin pelto tulee palauttaa Natura-alueen merkinnäksi.

Kulttuuriympäristöjen osalta muistutettiin, että Vartiosaaren kulttuuriympäristön arvojen säilyminen on ristiriidassa sinne osoitetun Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke -merkinnän ja yhdyskuntarakenteen tehostamisen kanssa. Muistutettiin myös raskaan raideliikenteen varikon haitallisista vaikutuksista Luoman kylän kulttuurimaisemaan. Nurmijärven Sääksjärven rakennusperinnön säilymistä turvaamiseksi tulisi varmistua siitä, että maakuntakaavaehdotus, jossa alueelle ei ole osoitettu erityistä alueidenkäyttöä, ei estä suunniteltua kehittämistä. Muistutuksissa esitettiin kulttuuriympäristö-merkinnän poistamista Sipoon saaristosta ja Vantaalta. Osassa esitettiin kulttuuriympäristöalueiden laajentamista Kirkkonummen Luomassa, Lauttasaassa ja Espoossa. Yleisesti edellytettiin, ettei kulttuuriympäristömerkintä saa vaikeuttaa maa- ja metsätalouden harjoittamista alueella.

Näiden kaavan teemakokonaisuuksien lisäksi saatiin muutamia yksittäisiä muistutuksia koskien **pohja- ja pintavesialueita, siirtoviemärin yhteystarvemerkinnot** sekä **puolustusvoimien räjähdetarvikkeiden suoja- ja evakointialueita**.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- merkitä tiedoksi saadut muistutukset, HSL:n kannanoton sekä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistion.

Vastuujohtaja:

Merja Vikman-Kanerva 040 638 6669

Valmistelija:

Ilona Mansikka 040 524 9186

Käsittely:

Maakuntajohtaja täydensi ehdotustaan niin, että myös kokouksessa esiin tuotu Helsingin kaupungin kannanotto merkitään tiedoksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **merkitä tiedoksi saadut muistutukset, HSL:n ja Helsingin kaupungin kannanotot sekä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistion.**

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

Liitteet	1	HSL, kannanotto Uusimaa-kaava 2050 ehdotuksesta
	2	Helsingin kaupungin kannanotto liittyen Uusimaa-kaava 2050
	3	Uusimaa-kaava 2050 ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio 14.8.2019
	4	Uusimaa-kaava 2050: käsittelyt 17.9.2018-9.9.2019

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaava: kaavaehdotuksen muistutukset tiedoksi

111/06.01.02/2019

MHS 09.12.2019 § 147

Tiivistelmä

Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavojen kokonaisuudesta käytetään nimeä Uusimaa-kaava 2050. Vaihemaakuntakaavojen ehdotukset olivat nähtävillä loka-marraskuussa 2019. Nyt muistutukset on käyty alustavasti läpi ja niitä esitellään maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle joulukuun 2019 kokouksissa. Muistutuksia saatiin yli 500 kappaletta. Määrällisesti eniten palautetta saatiin teemasta Ympäristön voimavarat ja vetovoima, lisäksi saatiin runsaasti palautetta Liikkuminen ja logistiikka -teemasta. Yli puolet muistutuksista koski Helsingin seudun vaihekaavaa. Muistutuksissa eniten esille nousseet kaavakokonaisuuden aiheet olivat:

- Raskaan raideliikenteen varikot
- Luonnonsuojelualueet
- Vartiosaaren kaavaratkaisu
- Radat

Kutakin seudun vaihemaakuntakaavaa käsitellään omana pykälänään kaavaprosessissa tästä eteenpäin.

Asian yksityiskohtainen selostus

Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle valmistellaan vaihemaakuntakaavoja. Kaavojen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaavojen kokonaisuudesta käytetään yhteistä nimeä Uusimaa-kaava 2050.

Kaavaprosessin tilanne

Kaavan keskeisten sidosryhmien kanssa on käyty vuorovaikutusta kesän ja syksyn ajan. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu käytiin elokuussa 2019. Viranomaisneuvottelun muistio on esityslistan liitteenä.

Vaihemaakuntakaavojen ehdotukset olivat nähtävillä loka-marraskuussa 2019. Nyt muistutuksista on koottu yhteenveto ja niitä esitellään maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle joulukuun 2019 kokouksissa. Loppuvuonna muistutuksiin laaditaan vastineet ja hallitus hyväksyy vastineet vuoden 2020 alussa. Tämän jälkeen kaavakokonaisuus valmistellaan hallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi keväällä 2020.

Kutakin seudun vaihemaakuntakaavaa käsitellään omana pykälänään kaavaprosessissa tästä eteenpäin.

Kaavaehdotusvaiheen muistutukset

Muistutuksia saatiin kaavaehdotusvaiheessa yli 500 kappaletta. Määrällisesti eniten palautetta saatiin teemasta Ympäristön voimavarat ja vetovoima, erityisesti suojelualueista, virkistysalueista, viheryhteystarpeista ja kulttuuriympäristöistä. Lisäksi saatiin runsaasti palautetta Liikkuminen ja logistiikka -teemasta, etenkin varikoihin, ratoihin ja teihin liittyen.

Uusimaa-kaavan kokonaisuutta tarkastellen eniten saatiin muistutuksia koskien Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaa, johon kohdistui yli puolet muistutusten huomioista. Yleisesti Uusimaa-kaavan kokonaisuutta koski 10% muistutusten sisällöstä ja loput jakautuivat Itä- ja Länsi-Uudenmaan kaavoille melko tasan.

Muistutusten antajista valtaosa oli yksityishenkilöitä, mutta myös yrityksiä ja yhdistyksiä. Lisäksi Uudeltamaalta 13 kuntaa antoi muistutuksen (Espoo, Hanko, Hyvinkää, Karkkila, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Loviisa, Mäntsälä, Nurmijärvi, Porvoo, Sipoo, Tuusula ja Vihti). Lisäksi lausunnonantajista muistutuksia antoivat 16 eri viranomaistahoa (maa- ja metsätalousministeriö, Uudenmaan ELY-keskus, Väylävirasto, Espoon kaupunginmuseumuseo, Helsingin kaupunginmuseumuseo, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseumuseo, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Suomen metsäkeskus, Suomen Riistakeskus, Fingrid Oyj sekä Kainuun, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan liitot sekä Kouvolan kaupunki). Muistutuksen jättäneitä tahoja, joilta pyydettiin lausunnot ehdotuksen lausuntovaiheessa, oli kaikkiaan 42 kpl.

Palautetta saatiin niin runsaasti, että kaikkia muistutuksia ei olla vielä ehditty käsittelemään. Postilakon takia ei ole myöskään täyttä varmuutta siitä, ovatko kaikki ajoissa postiin toimitetut muistutukset saapuneet vielä perille Uudenmaan liiton kirjaamoon. Muistutukset ovat tutustuttavissa maakuntahallituksen kokouksessa. Kaikkiin muistutuksiin tullaan laatimaan vastineet, jotka käsitellään maakuntahallituksen seuraavissa kokouksissa.

Useampaa kuin yhtä kaavaa tai koko Uusimaa-kaavan kokonaisuutta koskevat muistutukset

Kaavaehdotusvaiheen muistutuksissa eniten esille nousseet aiheet olivat:

- Raskaan raideliikenteen varikot
- Suojelualueet
- Radat

Kasvun kestävä ohjaamisen teemaan liittyen tuotiin esiin epävarmuutta, joka liittyy teeman uudenlaiseen käsittelytapaan (Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen kehittämisperiaatemerkintä) maakuntakaavassa. Soveltamiseen liittyviä käytäntöjä ei ole vielä muodostunut eikä oikeusprosesseista ole esimerkkejä. Ely-keskus toi esiin, että yhdyskuntarakenteen yleispiirteinen ohjaus jättää yksityiskohtaisen suunnittelun varaan huomattavan paljon ja että ohjaukseen liittyy epäselvyyttä.

Elinkeinoista ja kaupasta tuli yksittäisiä muistutuksia ja ne kohdistuivat kaupan alueen laatuun, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan koon alarajaan ja taajamatoimintojen laajuuden tulkintaan sekä elinkeinojen kohdemerkintöjen osoittamiseen. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeillä kaupan seudullisen koon alarajaa pidettiin päivittäistavarakaupan osalta liian korkeana Mäntsälässä ja sitä pienemmissä kunnissa sekä erikoiskaupan osalta Karkkilassa ja sitä pienemmissä kunnissa.

Liikkumiseen ja logistiikkaan liittyen tuli seitsemän muistutusta kahta tai kaikkia kolmea vaihemaakuntakaavaa koskien, joista kahdessa vaadittiin raskaan liikenteen palvelualueiden esittämistä kaavakartalla. Loput liittyivät ratoihin, teihin, vesiliikenteeseen ja liikennehankkeiden priorisointiin. Raideliikenne nähtiin kaavan yhtenä keskeisenä suunnittelukysymyksenä.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima – teemaan liittyen saatiin muistutuksia erityisesti suojelualueista, virkistysalueista, viheryhteystarpeista ja kulttuuriympäristöistä.

Suojelualueita koskevilla muistutuksissa kaivattiin erityisesti henkilökohtaista tiedottamista maanomistajille uusia suojelualueita koskien. Myös suojelualueita koskevan yksityiskohtaisemman tiedon ja perusteluiden saavutettavuutta moitittiin. Kaava-aineistoja suojelualueisiin liittyen pidettiin hankalalukuisina ja liian yleispiirteisinä. Osa suojelumerkinnöistä on muistutusten mukaan tuotu kaavaprosessiin turhan myöhään, vasta ehdotusvaiheessa. Monen muistuttajan mielestä suojelun tulisi perustua vapaaehtoisuuteen. Suojelualueiden toteuttamisprosessia pidettiin epäselvänä ja siihen liittyen toivotaan kaava-aineiston täydentämistä. Suojelualueiden taustaselvityksiä pidettiin osin puutteellisina ja vanhentuneina, mm. kaikista suojelualueista kaivattiin maastonselvityksiä. Luontotiedon kattavuudessa ja yhdenmukaisuudessa nähtiin ongelmia. Toisaalta moni taho piti suojelualueiden merkitsemistä, määrän lisäämistä ja suokohteiden lisäämistä erinomaisena ratkaisuna ja tärkeänä osana maakuntakaavaa. Pienialaisia arvokkaita luontokohteita toivottiin edelleen esitettäväksi kaavakartalla.

Virkistysalueiden osalta kritisoitiin jakoa pinta-alan perusteella virkistysaluevarauksiksi (yli 50 ha alueet) sekä virkistyskäytön kohdealueiksi (5-50 ha alueet).

Viheryhteystarpeiden osalta toivottiin tarkempaa ohjausta mm. leveyden suhteen sekä merkinnän ekologisen merkityksen painottamista. Moni toivoi viheryhteyksiä lisättäväksi kaavakokonaisuuteen mm. voimassaolevan kaavan pohjalta.

Arvokkaiden geologisten muodostumien osalta esitettiin kaikkien arvokkaiden kohteiden esittämistä kaavakartalla niiden koosta riippumatta. **MLY-alueiden** osalta kaavamerkinnän kuvaukseen ja määräykseen esitettiin joitakin muokkaustoiveita. Lisäksi MLY-alueita toivottiin kokonaan poistettavaksi kaavoista.

Kulttuuriympäristöjen osalta toisaalta monin paikoin toivottiin merkintöjen lisäämistä ja laajentamista ja toisaalta edellytettiin, ettei kulttuuriympäristömerkintä saa vaikeuttaa maa- ja metsätalouden harjoittamista.

Kaavaprosessiin liittyen muistutuksissa tuotiin esiin muun muassa, että maakuntakaavan valmisteluajataulua pidettiin liian kireänä aidon osallistumisen ja vuorovaikutuksen kannalta, ja että laajaa kaavakokonaisuutta tulisi tiivistää ja selkeyttää. Lisäksi nostettiin esiin vaikutukset maanomistajiin ja maanomistajien oikeudet. Kaavakartan sekä liitekarttojen mittakaava koettiin useammassa muistutuksessa epäselväksi, jotta osallinen pystyisi hahmottamaan tehtyjä muutoksia. Monessa teemassa kaivattiin maanomistajien parempaa tiedottamista ja osallistamista suunnitteluprosessiin sekä pidettiin kaavan taustaselvityksiä osin riittämättöminä.

Kaavaehdotusvaiheen muistutukset Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavaa koskien

Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan ehdotuksen palautteen keskeinen sisältö esitellään alla aihealueittain.

Yleisesti Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavaa koskevat muistutukset

Joissain muistutuksissa nähtiin Uusimaa-kaavan tiedottaminen puutteelliseksi

---

ja maanomistajien kuulemista pidettiin liian vähäisenä. Kaavaehdotuksen karttamateriaalit myös nähtiin hankalina lukea ja tulkita.

Kasvun kestävä ohjaaminen

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden osalta muistutuksessa esitettiin Karkkilan kuntakeskuksen eteläpuolelle jo keväällä kaavaehdotuksessa laajennetun merkinnän supistamista. Perusteluna on se, että esitetyn vyöhykkeen alle jää entistä enemmän Karjaanjoen vähintään maakunnallisesti arvokkaasta metsä- ja vesistökokonaisuudesta.

Elinkeinot ja kauppa

Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueiden osalta esitettiin, että Koverharin tuotannon ja logistiikan merkintä tulee siirtää pohjoisemmaksi. Lohjan Nummenkylään ei muistuttajien mielestä pidä osoittaa tuotannon ja logistiikan aluetta. Sen sijaan alueelle pitäisi osoittaa asumista sekä säilyttää maatalouden harjoittamisen edellytykset.

Liikkuminen ja logistiikka

Muistutuksessa katsottiin, että liikenteen sujuvoittaminen ja matka-aikojen lyhentäminen pääkaupunkiseudun ja Porin suuntiin ovat Karkkilan ja kaikkien vt2:n varren taajamien kasvulle elintärkeitä vastavoimana kasvun keskittymiselle suuriin kaupunkeihin. Liikkumisen sujuvoittaminen parantaisi elinkeinoelämän kannattavuutta ja lisää asukaspotentiaalia, siksi sillä on merkittävää taloudellista vaikutusta.

Helsinki-Karkkila -raideliikennevarauksen säilyttäminen pitkän aikavälin potentiaalina pitäisi auki kaikkein energiatehokkainta ja päästöttömintä liikkumismahdollisuutta, joka rasittaisi vähiten pääkaupunkiseudun liikenneinfrastruktuuria ja mahdollistaisi kasvun jakautumisen tasaisemmin Uudenmaan kuntien kesken. Edellytettiin, että Helsinki-Karkkila -raideliikennevarauksen lisäämistä Uusimaa-kaavaan sekä vt 2:n nelikaistaistamisvarausta.

Muistutuksessa esitettiin, että Vt 25:n kaksiajoratainen osuus osoitettava tehtyjen selvitysten mukaan lyhyempänä Tammisaaren ja Lappohjan välillä.

Ratojen osalta muistutukset koskivat Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavassa ESA- oikorataa: ratalinjauksen tulisi ottaa huomioon paremmin viljeltävät peltoalueet. Karnaisten korven suojelualueen kohdalla ratalinjaus tulee merkitä tunneliin.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

Useisiin kaavamerkintöihin esitettiin tarkistuksia: suojelualueet, virkistysalueet, virkistyskäytön kohdealueet, viheryhteystarpeet, MLY-alueet, kulttuuriympäristöt. Lisäksi toivottiin merkintöjen tulkinnan selkiyttämistä kaavaselostukseen. Muistutuksissa nostettiin esiin tarve maanomistajien laajemmalle tiedottamiselle ja kuulemiselle.

Ympäristön voimavaroihin ja vetovoimaan liittyvät muistutukset koskivat Länsi-Uudellamaalla erityisesti:

Suojelualueet

Suojelualueiden osalta vastustettiin uusien suojelualueiden osoittamista

yksityisille kiinteistöille, koska uusina esitettäviä alueita perustelevaa aineistoa pidetään riittämättömänä, viranomaispäätöksiä ei ole tehty eikä alueista ole neuvoteltu maanomistajien kanssa. Suojelun tulisi perustua vapaaehtoisuuteen. Soidensuojelun täydennysohjelman mukaisia alueita ei tule osoittaa kaavassa. Esitettiin uusien suojelualueiden osoittamista tai kaavassa jo osoitettujen laajentamista. Valtakunnallisesti arvokkaiden suoalueiden lisääminen lausuntojen perusteella kyseenalaistettiin.

Virkistysalueiden osalta esitettiin, ettei virkistysalueita tule osoittaa yksityisille kiinteistöille. Hangon Märsanin alueelle esitettiin virkistysalueen merkintää.

Viheryhteystarpeiden osalta toivottiin ekologisen yhteystarpeen tulkinnan selkiyttämistä kaava-aineistossa. Inkooseen osoitettu kt 51 ylittävä ekologinen yhteystarve saa suhteettoman suuren merkityksen ottaen huomioon, että alueella on muitakin eläinten käyttämiä ylityspaikkoja.

Kulttuuriympäristöjen osalta katsottiin, ettei kulttuuriympäristö-merkinnän osoittaminen saa vaikeuttaa maa -ja metsätalouden harjoittamista. Useampi muistuttaja esitti, ettei kulttuuriympäristö-merkintää tule esittää Trollshovdaan. Kaavakartalle Lappohjaan osoitetulla kulttuuriympäristöllä ei nähty olevan merkittäviä arvoja.

Muistutettiin, että **Arvokkaisiin geologisiin muodostumiin** sisältyy usein myös hyvinkin arvokkaita luontoarvoja. Kaavamääräyksiä tulee täydentää. Lappohjan aluetta koskevassa muistutuksessa esitettiin, että arvokas geologinen muodostelma -merkinnän tulee ottaa huomioon yleiskaavan rakennusalue, eikä se saa häiritä metsätaloutta.

MLY-merkintää pidettiin useammassa muistutuksessa täysin tarpeettomana merkintänä, koska metsälaki ohjaa riittävästi alueen käyttöä.

Energia, tekninen huolto ja ympäristöhäiriöt

Muistutettiin, että voimassa olevan Inkoo-Raaseporin merialueen tuulivoimatuotantoon soveltuvan alueen merkinnän kumoaminen ei perustu riittäviin tasapuolisiin selvityksiin.

Puolustusvoimat ja rajavalvonta

Muistutuksessa tuotiin esiin, että Puolustusvoimien alueita on osoitettu yksityisille maille, mikä on virheellistä ja se tulee korjata kaavakartalle.

Puolustusvoimien räjähdetarastojen suojavyöhykkeen osalta muistuttajat esittivät, että ulompi vyöhyke poistetaan kaavakartalta, koska sillä voi olla estevaikutuksia vapaa-ajanrakentamiseen.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- merkitä tiedoksi saadut muistutukset sekä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistion.

Vastuujohtaja:

Merja Vikman-Kanerva 040 638 6669

Valmistelija:

Heli Vauhkonen 050 3200 431

Päätös:**Maakuntahallitus päätti**

- **merkitä tiedoksi saadut muistutukset sekä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistion.**

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

Liitteet

- 5 Uusimaa-kaava 2050 ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio 14.8.2019
  - 6 Uusimaa-kaava 2050: käsittelyt 17.9.2018-9.9.2019
-

Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuus Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaava: kaavaehdotuksen muistutukset tiedoksi

111/06.01.02/2019

MHS 09.12.2019 § 148

Tiivistelmä

Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavojen kokonaisuudesta käytetään nimeä Uusimaa-kaava 2050. Vaihemaakuntakaavojen ehdotukset olivat nähtävillä loka-marraskuussa 2019. Nyt muistutukset on käyty alustavasti läpi ja niitä esitellään maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle joulukuun 2019 kokouksissa. Muistutuksia saatiin yli 500 kappaletta. Määrällisesti eniten palautetta saatiin teemasta Ympäristön voimavarat ja vetovoima, lisäksi saatiin runsaasti palautetta Liikkuminen ja logistiikka -teemasta. Yli puolet muistutuksista koski Helsingin seudun vaihekaavaa. Muistutuksissa eniten esille nousseet kaavakokonaisuuden aiheet olivat:

- Raskaan raideliikenteen varikot
- Luonnonsuojelualueet
- Vartiosaaren kaavaratkaisu
- Radat

Kutakin seudun vaihemaakuntakaavaa käsitellään omana pykälänään kaavaprosessissa tästä eteenpäin.

Asian yksityiskohtainen selostus

Helsingin seudulle, Itä-Uudellemaalle ja Länsi-Uudellemaalle valmistellaan vaihemaakuntakaavoja. Kaavojen aikatahtain on vuodessa 2050. Kaavojen kokonaisuudesta käytetään yhteistä nimeä Uusimaa-kaava 2050.

Kaavaprosessin tilanne

Kaavan keskeisten sidosryhmien kanssa on käyty vuorovaikutusta kesän ja syksyn ajan. Ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu käytiin elokuussa 2019. Viranomaisneuvottelun muistio on esityslistan liitteenä.

Vaihemaakuntakaavojen ehdotukset olivat nähtävillä loka-marraskuussa 2019. Nyt muistutuksista on koottu yhteenveto ja niitä esitellään maakuntahallitukselle ja maakuntavaltuustolle joulukuun 2019 kokouksissa. Loppuvuonna muistutuksiin laaditaan vastineet ja hallitus hyväksynee vastineet vuoden 2020 alussa. Tämän jälkeen kaavakokonaisuus valmistellaan hallituksen ja valtuuston hyväksyttäväksi keväällä 2020.

Kutakin seudun vaihemaakuntakaavaa käsitellään omana pykälänään kaavaprosessissa tästä eteenpäin.

Kaavaehdotusvaiheen muistutukset

Muistutuksia saatiin kaavaehdotusvaiheessa yhteensä yli 500 kappaletta. Määrällisesti eniten palautetta saatiin teemasta Ympäristön voimavarat ja vetovoima, erityisesti suojelualueista, virkistysalueista, viheryhteystarpeista ja kulttuuriympäristöistä. Lisäksi saatiin runsaasti palautetta Liikkuminen ja logistiikka -teemasta, etenkin varikoihin, ratoihin ja teihin liittyen.

Uusimaa-kaavan kokonaisuutta tarkastellen eniten saatiin muistutuksia koskien Helsingin seudun vaihemaakuntakaavaa, johon kohdistui yli puolet muistutusten huomioista. Yleisesti Uusimaa-kaavan kokonaisuutta koski 10% muistutusten sisällöstä ja loput jakautuivat Itä- ja Länsi-Uudenmaan kaavoille melko tasan.

Muistutusten antajista valtaosa oli yksityishenkilöitä, mutta myös yrityksiä ja yhdistyksiä. Lisäksi Uudeltamaalta 13 kuntaa antoi muistutuksen (Espoo, Hanko, Hyvinkää, Karkkila, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Loviisa, Mäntsälä, Nurmijärvi, Porvoo, Sipoo, Tuusula ja Vihti). Lisäksi lausunnonantajista muistutuksia antoivat 16 eri viranomaistahoa (maa- ja metsätalousministeriö, Uudenmaan ELY-keskus, Väylävirasto, Espoon kaupunginmuseumuseo, Helsingin kaupunginmuseumuseo, Länsi-Uudenmaan maakuntamuseumuseo, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Suomen metsäkeskus, Suomen Riistakeskus, Fingrid Oyj sekä Kainuun, Etelä-Savon, Pohjois-Savon, Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan liitot sekä Kouvolan kaupunki). Muistutuksen jättäneitä tahoja, joilta pyydettiin lausunnot ehdotuksen lausuntovaiheessa, oli kaikkiaan 42 kpl.

Palautetta saatiin niin runsaasti, että kaikkia muistutuksia ei olla vielä ehditty käsittelemään. Postilakon takia ei ole myöskään täyttä varmuutta siitä, ovatko kaikki ajoissa postiin toimitetut muistutukset saapuneet vielä perille Uudenmaan liiton kirjaamoon. Muistutukset ovat tutustuttavissa maakuntahallituksen kokouksessa. Kaikkiin muistutuksiin tullaan laatimaan vastineet, jotka käsitellään maakuntahallituksen seuraavissa kokouksissa.

Useampaa kuin yhtä kaavaa tai koko Uusimaa-kaavan kokonaisuutta koskevat muistutukset

Kaavaehdotusvaiheen muistutuksissa eniten esille nousseet aiheet olivat:

- Raskaan raideliikenteen varikot
- Suojelualueet
- Radat

Kasvun kestävä ohjaamisen teemaan liittyen tuotiin esiin epävarmuutta, joka liittyy teeman uudenlaiseen käsittelytapaan (Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen kehittämisperiaatemerkintä) maakuntakaavassa. Soveltamiseen liittyviä käytäntöjä ei ole vielä muodostunut eikä oikeusprosesseista ole esimerkkejä. Ely-keskus toi esiin, että yhdyskuntarakenteen yleispiirteinen ohjaus jättää yksityiskohtaisen suunnittelun varaan huomattavan paljon ja että ohjaukseen liittyy epäselvyyttä.

Elinkeinoista ja kaupasta tuli yksittäisiä muistutuksia ja ne kohdistuivat kaupan alueen laatuun, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan koon alarajaan ja taajamatoimintojen laajuuden tulkintaan sekä elinkeinojen kohdemerkintöjen osoittamiseen. Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeillä kaupan seudullisen koon alarajaa pidettiin päivittäistavarakaupan osalta liian korkeana Mäntsälässä ja sitä pienemmissä kunnissa sekä erikoiskaupan osalta Karkkilassa ja sitä pienemmissä kunnissa.

Liikkumiseen ja logistiikkaan liittyen tuli seitsemän muistutusta kahta tai kaikkia kolmea vaihemaakuntakaavaa koskien, joista kahdessa vaadittiin raskaan liikenteen palvelualueiden esittämistä kaavakartalla. Loput liittyivät ratoihin, teihin, vesiliikenteeseen ja liikennehankkeiden priorisointiin. Raideliikenne nähtiin kaavan yhtenä keskeisenä suunnittelukysymyksenä.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima – teemaan liittyen saatiin muistutuksia erityisesti suojelualueista, virkistysalueista, viheryhteystarpeista ja kulttuuriympäristöistä.

Suojelualueita koskevissa muistutuksissa kaivattiin erityisesti henkilökohtaista tiedottamista maanomistajille uusia suojelualueita koskien. Myös suojelualueita koskevan yksityiskohtaisemman tiedon ja perusteluiden saavutettavuutta moitittiin. Kaava-aineistoja suojelualueisiin liittyen pidettiin hankalalukuisina ja liian yleispiirteisinä. Osa suojelumerkinnöistä on muistutusten mukaan tuotu kaavaprosessiin liian myöhään, vasta ehdotusvaiheessa. Monen muistuttajan mielestä suojelun tulisi perustua vapaaehtoisuuteen. Suojelualueiden toteuttamisprosessia pidettiin epäselvänä ja siihen liittyen toivottiin kaava-aineiston täydentämistä. Suojelualueiden taustaselvityksiä pidettiin osin puutteellisina ja vanhentuneina, mm. kaikista suojelualueista kaivattiin maastonselvityksiä. Luontotiedon kattavuudessa ja yhdenmukaisuudessa nähtiin ongelmia. Toisaalta moni taho piti suojelualueiden merkitsemistä, määrän lisäämistä ja suokohteiden lisäämistä erinomaisena ratkaisuna ja tärkeänä osana maakuntakaavaa. Pienialaisia arvokkaita luontokohteita toivottiin edelleen esitettäväksi kaavakartalla.

Virkistysalueiden osalta kritisoitiin jakoa pinta-alan perusteella virkistysaluevarauksiksi (yli 50 ha alueet) sekä virkistyskäytön kohdealueiksi (5-50 ha alueet).

Viheryhteystarpeiden osalta toivottiin tarkempaa ohjausta mm. leveyden suhteen sekä merkinnän ekologisen merkityksen painottamista. Moni toivoi viheryhteyksiä lisättäväksi kaavakokonaisuuteen mm. voimassaolevan kaavan pohjalta.

Arvokkaiden geologisten muodostumien osalta esitettiin kaikkien arvokkaiden kohteiden esittämistä kaavakartalla niiden koosta riippumatta.

MLY-alueiden osalta kaavamerkinnän kuvaukseen ja määräykseen esitettiin joitakin muokkaustoiveita. Lisäksi MLY-alueita toivottiin kokonaan poistettavaksi kaavoista.

Kulttuuriympäristöjen osalta toisaalta monin paikoin toivottiin merkintöjen lisäämistä ja laajentamista ja toisaalta edellytettiin, ettei kulttuuriympäristömerkintä saa vaikeuttaa maa- ja metsätalouden harjoittamista.

Kaavaprosessiin liittyen muistutuksissa tuotiin esiin muun muassa, että maakuntakaavan valmisteluaikataulua pidettiin liian kireänä aidon osallistumisen ja vuorovaikutuksen kannalta, ja että laajaa kaavakokonaisuutta tulisi tiivistää ja selkeyttää. Lisäksi nostettiin esiin vaikutukset maanomistajiin ja maanomistajien oikeudet. Kaavakartan sekä liitekarttojen mittakaava koettiin useammassa muistutuksessa epäselväksi, jotta osallinen pystyisi hahmottamaan tehtyjä muutoksia. Monessa teemassa kaivattiin maanomistajien parempaa tiedottamista ja osallistamista suunnitteluprosessiin sekä pidettiin kaavan taustaselvityksiä osin riittämättöminä.

Kaavaehdotusvaiheen muistutukset Itä-Uttamaata koskien

Itä-Uudenmaan vaihemaakuntakaavan ehdotukseen kohdistuvien

---

muistutusten keskeinen sisältö esitellään alla aihealueittain.

Itä-Uudenmaan kaavaa koskeva yleinen palaute muistutuksissa

Yleisenä palautteena tuotiin esiin muun muassa, että maakuntakaava ei tue riittävästi itäisen Uudenmaan kehittämistä osana pääkaupunkiseutua ja rajoittaa itään suuntautuvaa kasvua. Yksi oikeusvaikutteinen maakuntaa kokonaisuutena kehittävä maakuntakaava nähtiin parempana ratkaisuna kuin seutujen erilliset vaihekaavat. Raideliikenne nähtiin kaavan keskeisenä Itä-Uuttamaata ja koko itäistä Suomea koskevana kysymyksenä.

Kasvun kestävä ohjaaminen

Keskuksien ja palvelukeskittymien osalta yhdessä muistutuksessa todettiin Koskenkylän palvelukeskittymä -merkinnän tukevan olemassa olevaa asemakaava-aluetta, mutta olevan etäällä jo rakennetusta vähittäistavarakaupan suuryksiköstä.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden osalta yhdessä muistutuksessa toivottiin muutoksia Loviisan rajaukseen ja Tesjoen ja Valkon sisällyttämistä vyöhykkeeseen.

Uusien raideliikenteeseen tukeutuvien taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden osalta yhdessä muistutuksessa kritisoitiin Kuninkaanportin alueen osoittamista uutena taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeenä ja toivottiin kasvun suuntaamista olevaan rakenteeseen uusien alueiden osoittamisen sijaan.

Elinkeinot ja kauppa

Kaupan alueiden osalta Porvoon Kuninkaanportissa maakuntakaavan toivottiin mahdollistavan päivittäistavarakaupan sijoittumisen alueelle.

Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen rajauksen laajuuden tulkintaa pidettiin Loviisan osalta ongelmallisena seudullisesti merkittävän kaupan määrittelyssä.

Tuotannon ja logistiikkatoimintojen kehittämisalueen kohdemerkintä esitettiin poistettavaksi Porvoon ja Sipoon rajan tuntumasta Porvoonväylän pohjoispuolelta syynä liikennemäärän kasvu ja alueelle osoitetun toiminnan ylimitoitus. Lisäksi katsottiin, että merkintä heikentää Helsingistä idän suuntaan muodostuvan nauhakaupungin kehittymisedellytyksiä.

Kulloon alueelle esitettiin **maa-aineshuollon kehittämisalueen** kohdemerkintää Östersundomin alueen rakentamisen kasvun ja lyhyiden kuljetusmatkojen vuoksi.

Liikkuminen ja logistiikka

Yleisesti teemaa koskien kolmessa muistutuksessa kyseenalaistettiin **itäisiin ratayhteyksiin liittyvien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin riittävyys**. Viidessä muistutuksessa todettiin, että kaavaehdotus asettaa Itäradan vaihtoehtoiset linjaukset perusteettomasti eriarvoiseen asemaan.

Kuudessa muistutuksessa toivottiin **Itäradan linjauksen muuttamista** Nikkilän ja Porvoon välillä niin, että muun muassa olemassa oleva asutus,

Kulloon kylän ja Treksilän kartanon alueen kulttuurimaisemat, pohjavesialueet ja yhtenäiset metsäalueet otettaisiin paremmin huomioon. Kahdessa muistutuksessa kyseenalaistettiin Itäradan realismi. Toisessa niistä vaadittiin linjauksen poistamista kaavasta, koska se vaikuttaa Porvoossa rakennuslupien myöntämiseen. Lapinjärvellä nähtiin yhteystarvemerkinnän niin ikään vaikeuttavan maankäyttöä.

Seitsemässä muistutuksessa vaadittiin lisäämään valmisteluaineistoon Kymenlaakson maakuntakaavaa varten Koskenkylän ja Kouvolan välille laadittu ratakäytäväselvitys. Näistä kuudessa muistutuksessa vaadittiin kahden ja yhdessä muistutuksessa yhden ohjeellisen päätälinjauksen esittämistä Koskenkylän ja Kouvolan välille yhteystarpeen sijaan edellä mainitun selvityksen perusteella. Kahdessa muistutuksessa esitettiin, että idän suunnan radat tulisi esittää kokonaisuudessaan ohjeellisina, eikä pitkän aikavälin ohjeellisina päätöinä.

Lisäksi toivottiin **Lahti-Loviisa-rad**an säilyttämistä, parantamista ja kytkemistä Itäiseen rantarataan ja tuotiin esiin sen merkitys Loviisan sataman kehittämiseksi.

Liityntäpysäköintipaikkoja ja joukkoliikenteen vaihtopaikkoja esitettiin lisättävän, vähintään Loviisan keskustaan ja Ahvenkoskelle. Lisäksi toivottiin osoitettavan veneilyn runkoväylinä satamiin asti myös matkailun kannalta merkittäviä veneväyliä.

Ympäristön voimavarat ja vetovoima

Useisiin teeman kaavamerkintöihin esitettiin tarkistuksia: suojelualueet, virkistysalueet, viheryhteystarpeet, metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä, kulttuuriympäristöt. Merkintöjen tulkinnan selkiyttämistä toivottiin lisättävän kaavaselostukseen. Muistutuksissa nostettiin esiin tarve maanomistajien laajemmalle tiedottamiselle ja kuulemiselle.

Suojelualueiden osalta vastustettiin uusien suojelualueiden osoittamista yksityisille kiinteistöille, koska uusina esitettäviä alueita perustelevaa aineistoa pidetään riittämättömänä, viranomaispäätöksiä ei ole tehty eikä alueista ole neuvoteltu maanomistajien kanssa. Valtakunnallisesti arvokkaiden suoalueiden lisääminen kaavaan saatujen lausuntojen perusteella kyseenalaistettiin.

Virkistysalueiden osalta pyydettiin virkistysalue -merkinnän poistamista yksityisiltä kiinteistöiltä. Virkistyskäytön kohdealueita toivottiin osoitettavan Loviisaan.

Viheryhteystarpeiden osalta Suomen riistakeskus toi esille huolensa siitä, että viheryhteystarvemerkintöjä on vähennetty Itä-Uudellamaalla.

Metsätalousvaltainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä merkintää pidettiin tarpeettomana tai epäselvänä, koska se voi aiheuttaa rajoituksia metsänkäytölle. Toisaalta toivottiin, että merkintää osoitetaan myös tietyille metsätalousvaltaisille alueille.

Natura-alueiden osalta vaadittiin, että kaavaehdotuksessa noudatetaan voimassa olevia rajauksia, eikä niitä tule laajentaa.

Kulttuuriympäristöjen osalta toivottiin supistettavan rajauksia Lapinjärvellä ja laajennettavan Askolassa. Lisäksi tuotiin esiin ristiriitoja itäisen ratayhteyden ja Kuninkaanportin raideliikenteeseen tukeutuvan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen ja maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen välillä.

Energia, tekninen huolto ja ympäristöhäiriöt

Energian osalta nähtiin tärkeänä säilyttää Loviisan Hästholmenin voimalaitoksen jatkumahdollisuudet ja pidettiin hyvänä kaavaehdotukseen lisättyä yhteiskäyttötunnelin yhteystarvemerkintää Hästholmen – Kilpilahti - Helsinki.

Kiertotalouden ja jätehuollon osalta toivottiin biokierron alueen osoittamista Lapinjärvelle.

Voimajohtojen osalta useassa muistutuksessa vastustettiin Kymenlaakson sähköverkon suunnitteilla olevaa Porvoon ja Askolan välistä 110 kV voimajohtoa, joka Itä-Uudenmaan maakuntakaavan ehdotuksessa on osoitettu ohjeellisen voimajohdon merkinnällä. Yksi muistutus koski Porlamin kautta osoitetun voimajohdon ohjeellista linjausta, jonka toivottiin sijoittuvan lähemmäs Lahti-Loviisa -radan linjausta.

Voimaan jäävän 4. vaihemaakuntakaavan **tuulivoimaratkaisun** tiettyjä tuulivoima-alueita vastustettiin kahdessa muistutuksessa, mutta toisaalta alueen kahdelta kunnalta saaduissa muistutuksissa pidettiin hyvänä 4. vaihemaakuntakaavan tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden jättämistä voimaan. Toisessa näistä todettiin myös, että tuulivoimaratkaisua ei pidä vaarantaa uusien suojelumerkinnöin.

Yhdessä muistutuksessa toivottiin myös pienien **ampumaratojen** osoittamista kaavassa.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- merkitä tiedoksi saadut muistutukset sekä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistion.

Vastuujohtaja:

Merja Vikman-Kanerva 040 638 6669

Valmistelija:

Mariikka Manninen 040 721 4747

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **merkitä tiedoksi saadut muistutukset sekä ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistion.**

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

Liitteet

7	Uusimaa-kaava 2050 ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio 14.8.2019
8	Uusimaa-kaava 2050: käsittelyt 17.9.2018-9.9.2019

Lännen ratakäytävät ja maankäyttö -selvitys keväällä 2020

662/02.08.01.00/2019

MHS 09.12.2019 § 149

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton on tarkoitus teettää Lännen ratakäytävät ja maankäyttö -selvitys konsulttityönä keväällä 2020. Selvitystä tehdään yhdessä kuntien ja valtion edustajien kanssa. Selvityksessä tarkastellaan rantaradan ja suunnitteilla olevan Espoo-Salo -oikoradan asemiin tukeutuvaa maankäyttöä ja sen kehittämisen edellytyksiä ja mahdollisuuksia sekä näiden riippuvaisuuksia ratoihin ja junaliikenteen toteutumiseen. Työssä arvioidaan myös edellä mainittujen keskinäisiä vaikutuksia sekä vaikutuksia muun muassa alue- ja yhdyskuntarakenteen ja kestäväen kehityksen kannalta.

Asian yksityiskohtainen selostus

Lännen ratakäytävät ja maankäyttö -selvitys laaditaan konsulttityönä keväällä 2020. Selvityksen tavoitteena on tarkastella Länsi-Uudenmaan olemassa olevan rantaradan ja suunnitteilla olevan Espoo-Salo -oikoradan asemiin tukeutuvaa maankäyttöä ja sen kehittämisen edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Työssä selvitetään lähiliikenteen toteutumisen kysyntää ja mahdollisuuksia ja sitä, miten asemanseuduista voidaan luoda liikkumisen, asumisen ja monipuolisten toimintojen solmukohtia integroimalla sinne liityntäliikenne.

Tarve selvityksen laatimiseen on tullut ajankohtaisista suunnitelmista ja hankkeista: Vireillä ovat ESA-oikoradan yleissuunnitelma ja radan ympäristövaikutusten arviointi (YVA) sekä alkamassa oleva Lännen liikennejärjestelmätyö. Ratakäytävien kunnat ovat myös esittäneet toiveita raideliikenteeseen tukeutuvan maankäytön kokonaistarkastelusta. Lännen ratakäytäviin on laadittu kehityskuvaselvitykset kymmenen vuotta sitten. Selvitys toimii osana maakuntakaavan toteuttamisen edistämistä. Se antaa lähtötietoja vireillä olevaan Länsi-Uudenmaan liikennejärjestelmätyöhön. Selvitystä voidaan käyttää osana kuntien maankäytön ja hankkeiden suunnittelua. Aiemmin laadittujen ratakäytävien kehityskuvien tietoja päivitetään. Selvitys tuottaa myös lähtötietoa ratakäytäviin liittyvään suunnitteluun ja viranomaistoimintaan. Selvitystyö tehdään laajassa vuorovaikutuksessa kuntien ja viranomaistahojen kanssa, mikä auttaa tietojen hyödyntämisessä eri osapuolten välillä.

Työ aloitetaan tammikuussa ja selvityksen loppuraportti valmistuu toukokuussa. Työn ohjausryhmään kutsutaan nimetyt edustajat ratakäytävien kunnista, Väylästä, HSL:stä ja Uudenmaan ELY:stä. Työn aikana järjestetään lisäksi kaksi vuorovaikutustilaisuutta osallisille.

Selvityksessä arvioidaan ratakäytävien ja maankäytön toteutumisen tai toteutumattomuuden vaikutuksia muun muassa kuntien yhdyskuntarakenteeseen, alue- ja kuntatalouteen, kestäväen kehitykseen sekä suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavaan. Valmis selvitys tuodaan tiedoksi maakuntahallitukselle.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä asian tiedoksi.

Vastuujohtaja:

Merja Vikman-Kanerva 040 638 6669

Valmistelija:

Heli Vauhkonen 050 320 0431

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä asian tiedoksi.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

---

Uudenmaan liikennejärjestelmätyö: suunnittelun käynnistäminen ja siihen liittyvän maakuntahallituksen hallintosäännön mukaisen hankintatoimivallan delegointi maakuntajohtajalle**MHS 09.12.2019 § 150**

Tiivistelmä

Alueellisten liikennejärjestelmäsuunnitelmien (LJS) käynnistäminen Itä- ja Länsi-Uudellemaalle kuuluu aluekehittämislain mukaan Uudenmaan liiton tehtäviin. Viimeisimmät LJS:t on laadittu Itä-Uudellemaalle vuonna 2009 ja Länsi-Uudellemaalle vuonna 2014. Sekä Itä- että Länsi-Uudellemaalle laaditut aiesopimukset päättyvät tämän vuoden lopussa. Näistä syistä on tarpeen käynnistää uusien suunnitelmien laatiminen. Työ sisältää myös koko Uudenmaan kattavan liikennejärjestelmätarkastelun, joka tehdään ennen alueellisten LJS:ien laatimista.

Liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatiminen hankitaan asiantuntijapalveluna. Hankinta kilpailutetaan kansallisen kynnysarvon ylittävänä, avoimena hankintana. Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin. Maakuntahallitukselle ehdotetaan päätösvallan delegointia tämän hankinnan osalta maakuntajohtajalle.

Asian yksityiskohtainen selostus

Uudenmaan liikennejärjestelmän kokonaistarkastelu (ULK) sisältää muun muassa nykytilan analyysin, toimintaympäristön kehityksen arvioinnin, palvelutasotavoitteiden määrittämisen sekä liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteiden ja keinojen määrittelyn. Tarkastelun tarkkuus on suurin piirtein Uusimaa-kaavan rakennesuunnitelman tasoa.

Kokonaistarkastelun jälkeen työ jatkuu erillisten Itä- ja Länsi-Uudenmaan LJS:ien laatimisella. LJS:ien keskeisin osa on toimenpideohjelmat, joissa luetellaan ne liikennejärjestelmään kohdistuvat toimenpiteet ja suositukset, joita päätetään yhdessä edistää seuraavien vuosien (esim. 2021-2025) aikana. Toimenpiteet ja suositukset voivat kohdistua myös esimerkiksi maankäyttöön. Työn tuloksena voi olla myös Helsingin seutuun kohdistuvia toivomuksia käsiteltäviksi seuraavalla MAL-kierröksellä. Tavoitteena on laatia työn lopuksi valtion, Uudenmaan liiton ja kuntien välinen sopimus.

Työhön sisältyy vaikutusten arviointi, jota tehdään koko suunnittelun ajan. Näin vaikutusten arviointi voidaan ottaa huomioon jo ratkaisuja tehtäessä. Myös kytkeytymisestä Helsingin seudun MAL 2019 -suunnitelmaan huolehditaan koko työn ajan.

Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien asiantuntijapalvelun hankintamenettely toteutetaan avoimena, kansallisen kynnysarvon ylittävänä hankintana tammikuussa 2020. Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin. Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton enimmäisarvo on 100 000 € ajalle 1.2.-31.12.2020. Hankinnan toteuttamiseen on varauduttu talousarviossa 2020.

Uudenmaan liiton hallintosäännön ja siitä tehdyn maakuntahallituksen päätösvallan delegointipäätöksen mukaisesti maakuntajohtaja voi tehdä viranhaltijapäätöksenä hankintapäätökset ja sopimukset 75 000 € enimmäisarvoon saakka. Tätä suuremmat hankintapäätökset tekee

maakuntahallitus.

Tarjouspyyntöä viimeistellään parhaillaan. Tavoitteena on tehdä palveluntarjoajan valinta tammikuun lopussa ja aloittaa työ helmikuun alussa. Liikennejärjestelmäsuunnitelmat olisivat valmiit hyväksyttäväksi lokakuussa. Maakuntahallitukselle ehdotetaan toimivallan delegointia maakuntajohtajalle tämän hankinnan hankintapäätöksen osalta.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- delegoida päätösvaltaansa Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatimisen asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen osalta maakuntajohtajalle
- valtuuttaa maakuntajohtajan allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen
- merkitä tiedoksi liikennejärjestelmäsuunnitelmatyön käynnistymisen.

Vastuujohtaja:

Merja Vikman-Kanerva 040 638 6669

Valmistelija:

Petri Suominen 040 656 4979

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **delegoida päätösvaltaansa Uudenmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmien laatimisen asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen osalta maakuntajohtajalle,**
- **valtuuttaa maakuntajohtajan allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen**
- **merkitä tiedoksi liikennejärjestelmäsuunnitelmatyön käynnistymisen.**

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus

Maakuntahallitus	§ 141	18.11.2019
Maakuntahallitus	§ 151	09.12.2019

Maakuntahallituksen hallintosäännön mukaisen toimivallan delegointi maakuntajohtajalle Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen osalta

41/00.01.01/2019

MHS 18.11.2019 § 141

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelu kilpailutetaan EU-kynnysarvon alittavana, avoimena hankintana. Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin. Maakuntahallitukselle ehdotetaan päätösvallan delegointia tämän hankinnan osalta maakuntajohtajalle.

Asian yksityiskohtainen selostus

Uudenmaan liiton strategia valmistellaan maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi joulukuussa 2019. Strategian onnistuneen implementoinnin varmistamiseksi tarvitaan asiantuntijapalveluita johtoryhmän tueksi, strategian toteutustiimien työn ja prosessien tueksi ja strategian kytkemiseksi liiton johtamisjärjestelmän ja vuosikellon mukaiseen toiminnan suunnittelu- ja seurantajärjestelmään. Tarvittava asiantuntijatuki on luonteeltaan sekä konsultatiivista että valmennuksellista.

Strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintamenettely toteutetaan avoimena, EU-kynnysarvon alittavana hankintana marraskuussa 2019. Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin. Hankinnan ennakoitu arvonlisäveroton enimmäisarvo on 200 000 €. Hankintasopimus laaditaan ajalle 1.1.-30.6.2020.

Uudenmaan liiton hallintosäännön ja siitä tehdyn maakuntahallituksen päätösvallan delegointipäätöksen mukaisesti maakuntajohtaja voi tehdä viranhaltijapäätöksenä hankintapäätökset ja sopimukset 75 000 € enimmäisarvoon saakka. Tätä suuremmat hankintapäätökset tekee maakuntahallitus.

Hankinnan tarjoukset tulee jättää 5.12.2019 mennessä. Maakuntahallituksen seuraava kokous on 9.12.2019, joten hankintapäätöstä ei ehditä valmistella tähän kokoukseen. Siitä syystä maakuntahallitukselle ehdotetaan toimivallan delegointia maakuntajohtajalle tämän hankinnan hankintapäätöksen osalta.

Maakuntajohtajan ehdotus:

- Maakuntahallitus päättää
- delegoida päätösvaltaansa strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen osalta maakuntajohtajalle,
  - valtuuttaa maakuntajohtajan allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen.

Vastuujohtaja:

Ossi Savolainen 040 589 8415

Valmistelija:

Liisa Setälä 040 168 1989

Käsittely:

Keskustelun aikana maakuntajohtaja muutti ehdotustaan seuraavasti: Maakuntahallitukselle tuodaan joulukuun kokoukseen 9.12.2019 yhteenveto asiantuntijapalvelun hankintaan jätetyistä tarjouksista. Tämän jälkeen maakuntahallitus ohjeistaa hankinnan jatkokäsittelyn.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti hyväksyä maakuntajohtajan kokouksessa muutetun ehdotuksen.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

MHS 09.12.2019 § 151

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelu kilpailutetaan EU-kynnysarvon alittavana, avoimena hankintana. Tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin. Maakuntahallitukselle ehdotetaan päätösvallan delegointia tämän hankinnan osalta maakuntajohtajalle.

Asian yksityiskohtainen selostus

Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintamenettelyssä tarjoukset tulee jättää 5.12.2019 klo 14.00 mennessä. Maakuntahallitukselle annetaan kokouksessa suullinen yhteenveto saaduista tarjouksista, jonka jälkeen maakuntahallitus ohjeistaa hankinnan jatkotoimista.

Asian tausta

Julkisuuslain (621/1999) 6 §:ssä ja 7 §:ssä on säädetty siitä, milloin asiakirja tulee julkiseksi, jollei asiakirjan julkisuudesta taikka salassapidosta tai muusta tietojen saantia koskevasta rajoituksesta julkisuuslaissa tai muussa laissa säädetä. Julkista hankintaa koskevat osallistumishakemukset, tarjoukset sekä muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat salassa pidettävää tietoa lukuun ottamatta julkisiksi vasta, kun sopimus on tehty (7 § 2 momentti).

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- delegoida päätösvaltaansa strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen osalta maakuntajohtajalle,
- valtuuttaa maakuntajohtajan allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen.

Vastuujohtaja:

Ossi Savolainen 040 589 8415

Valmistelija:

Liisa Setälä 040 168 1989

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- delegoida päätösvaltaansa strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen osalta maakuntajohtajalle,
  - valtuuttaa maakuntajohtajan allekirjoittamaan hankinnasta tehtävän sopimuksen.
-

Merkittiin pöytäkirjaan, että maakuntahallituksen varajäsen Hannu Oskala poistui kokouksesta Uudenmaan liiton strategian implementoinnin asiantuntijapalvelun hankintapäätöksen käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus

Maakuntahallitus	§ 222	17.12.2018
Maakuntahallitus	§ 152	09.12.2019

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021 – 2027 valmistelu Uudenmaan näkökulmasta

463/07.00.01.01/2018

MHS 17.12.2018 § 222

Tiivistelmä

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021-2017 valmistelu on käynnistynyt kansallisella tasolla työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Ohjelmatyötä valmistellaan alueilla ja ministeriössä. TEM on pyytänyt maakuntien liittoja käynnistämään alueellisen valmistelun alueellaan yhdessä ELY-keskusten ja muiden tärkeimpien kumppaneiden kanssa.

Alueellista valmistelua tehdään Itä- ja Pohjois-Suomi (IP) yhdessä ja Etelä- ja Länsi-Suomi (ELSA) yhdessä. Kummallekin suuralueelle on muodostettu valmisteluryhmä ja maakuntajohtajat ovat sopineet valmistelua koordinoivista maakunnan liitoista. Itä- ja Pohjois-Suomen valmistelua koordinoi Pohjois-Pohjanmaan liitto. Etelä- ja Länsi-Suomen valmistelun vetovastuu on Uudenmaan liitossa. Saatetaan maakuntahallituksen tiedoksi ohjelmavalmistelun tilanne ja organisoituminen.

Asian yksityiskohtainen selostus

Euroopan komissio hyväksyi keväällä 2018 ehdotuksen EU:n seuraavaksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi ja antoi ehdotusta täsmentäviä lainsäädäntöehdotuksia, joilla ohjattaisiin EU:n koheesiopolitiikkaa uudella ohjelmakaudella 2021–2027. Suomen tavoitteena on varmistaa koheesiopolitiikan painopisteen siirtäminen entisestään EU:n kilpailukykyä ja eurooppalaisia arvoja tukevaan suuntaan.

Uuden rakennerahastokauden 2021-2027 ohjelmatyön valmistelu kansallisella tasolla on käynnistynyt työ- ja elinkeinoministeriön johdolla. Ohjelmatyötä valmistellaan alueilla ja ministeriössä. TEM vastaa lopullisista ohjelmatyön ehdotusten laatimisesta ja yhteensovittamisesta lausuntomenettelyä ja hyväksymistä varten.

Ministeriö on kirjeessään (TEM 1845/09.02.02/2018) pyytänyt maakuntien liittoja käynnistämään alueellisen valmistelun alueellaan yhdessä ELY-keskusten ja muiden tärkeimpien kumppaneiden kanssa. Alueellista valmistelua tehdään Itä- ja Pohjois-Suomi (IP) yhdessä ja Etelä- ja Länsi-Suomi (ELSA) yhdessä. Valmistelusta kahdella alueella vastaavat alueen maakunnan liitot yhteistyössä valtion viranomaisten, kuntien ja muiden ohjelman toteuttamiseen osallistuvien sekä alueen kehittämisen kannalta merkittävien tahojen kanssa.

Maakuntajohtajat ovat sopineet valmistelua koordinoivista maakunnan liitoista. Itä- ja Pohjois-Suomen valmistelua koordinoi Pohjois-Pohjanmaan liitto. Etelä- ja Länsi-Suomen valmistelun koordinaatio on Uudenmaan liitossa, ja valmistelun yhteyshenkilöksi on nimetty ohjelmajohtaja Tiina Huotari. Valmistelua koordinoiva liitto pitää aktiivisesti yhteyttä niin alueensa muihin liittoihin, ELY-keskuksiin ja TEM:iin kuin muihinkin valmistelukumppaneihin.

TEM:n ohjeen mukaisesti kummallekin suuralueelle on muodostettu valmisteluryhmä. Uudenmaan liitto on kutsunut koolle ELSA-alueen valmistelutyöryhmän. ELSA-alueen kokoavan työryhmän taustalla tapahtuu myös alueellista ja maakunnallista valmistelua. Taustatyöryhmiksi on perustettu Etelä-Suomen valmisteluryhmä ja Uudenmaan maakunnallinen työryhmä, joiden koolle kutsujana Uudenmaan liitto toimii. Uudellamaalla valmistelutyötä tehdään kumppanuudessa maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön kanssa.

Asian taustat

Kokouksessaan 20.8.2018 maakuntahallitus päätti hyväksyä Uudenmaan liiton kannanoton komission esitykseen EU:n tulevasta rahoituskaudesta. Todettiin, että

- on tärkeää, että EU:n koheesio- ja rakennerahastopolitiikka jatkuu koko EU:n alueella, myös kehittyneillä alueilla ja että siihen osoitetaan riittävät resurssit
- EU:n komission ehdottamat temaattiset painopisteet tukevat hyvin Uudenmaan maakuntastrategian, Uusimaa 2.0:n ja Uudenmaan älykkään erikoistumisen strategian teemoja
- EAKR-rahoituksen kansallinen kohdentaminen kestävään kaupunkikehittämiseen komission ehdotuksen minimitasoa (6 %) suurempana on Helsinki-Uudenmaan näkökulmasta tärkeää
- EU:n komission esitystä rajat ylittävien ohjelmien lakkauttamisesta merirajoilla ei tule hyväksyä
- EAKR:n teknisen tuen osuutta ei tule laskea nykyisen ohjelmakauden tasosta (3 %).
- myös muilta osin hallinnon purkaminen ja sääntelyn vähentäminen ovat tervetulleita.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021-2027 valmistelun käynnistämisen ja alueellisen valmistelun organisoinnin.

Vastuujohtaja:

Juha Eskelinen 040 575 2993

Valmistelija:

Tiina Huotari 040 041 8029

Käsittely:

Johtaja Juha Eskelinen ja maakuntajohtaja Ossi Savolainen selostivat alueellisen valmistelun organisoinnin nykytilannetta maakunnan liittojen kesken.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021-2027 valmistelun käynnistämisen ja alueellisen valmistelun organisoinnin.

Merkittiin kokouksessa saatu lisäinformaatio tiedoksi.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

MHS 09.12.2019 § 152

Tiivistelmä

Uudenmaan asemoituminen tulevan rakennerahastojen ohjelmakauden 2021 – 2027 varojen jaossa on vaarassa muuttua. Yleisasetusehdotus ei nyky muodossaan mahdollista kehittyneemmän alueen varojen siirtämistä siirtymäalueille eli käytännössä Uudeltamaalta muualle Suomeen. EU-tasolla on valmisteilla muutos niin, että komissio voisi hyväksyä siirrot myös kehittyneeltä alueelta siirtymäalueelle jäsenvaltion pyynnöstä. Käytännössä Suomen kansallisella tasolla tämän voi olettaa tarkoittavan sitä, että muut maakunnat voivat vaatia Uudenmaan kehityksen pienentämistä ja siirtämistä muualle Suomeen. Mahdollinen muutos voi johtaa Uudenmaan rahoituksen merkittävään pienenemiseen oletetusta saannosta.

Asian yksityiskohtainen selostus

Ohjelmavalmistelussa on lähdetty olettamuksesta, että Uusimaa Manner-Suomen ainoana kehittyneenä alueena saisi käyttöönsä nykyisestä kasvavan rahoitusosuuden (179 Meur kehittyneille alueille eli Uudellemaalle ja Ahvenanmaalle), koska yleisasetusehdotus ei nyky muodossaan mahdollista kehittyneemmän alueen varojen siirtämistä siirtymäalueille (eli Uudeltamaalta muualle Suomeen). Määrärahojen siirrettävyyttä koskevat säännökset ovat artiklassa 105. Komissio voi hyväksyä siirrot artiklassa kuvatuissa tapauksissa jäsenvaltion pyynnöstä.

Asetusehdotuksen artiklassa 105 (1) b ei mainita mahdollisuutta siirtää kehittyneempien alueiden varoja siirtymäalueille. Artikla 105 kuuluu neuvottelublokkiin 8, josta ei ole käyty neuvoston työryhmätasolla keskustelua ja josta neuvoston kantaa ei ole vielä olemassa. Tilanne voi muuttua MFF-neuvotteluissa.

Käytännössä Suomen kansallisella tasolla tämän voi olettaa tarkoittavan sitä, että muut maakunnat voivat vaatia Uudenmaan kehityksen pienentämistä ja siirtämistä muualle Suomeen. Mahdollinen muutos voi johtaa Uudenmaan rahoituksen merkittävään pienenemiseen oletetusta saannosta.

Asian taustat

Euroopan komissio antoi 2.5.2018 ehdotuksensa EU:n talousarvoksi vuosille 2021-2027. Koheesiopolitiikan rahastokohtaiset asetusehdotukset julkaistiin toukokouussa 2018. Suomen tavoitteena on varmistaa koheesiopolitiikan rahoituksen jatkuminen riittävällä tasolla kaikilla alueilla ja koheesiopolitiikan painopisteen siirtäminen entisestään EU:n kilpailukykyä ja eurooppalaisia arvoja tukevaan suuntaan.

Työ- ja elinkeinoministeriön valmisteluohje 19.2.2019
TEM/1845/09.02.01/2018

Ehdotus Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä ja rahoitussäännöistä sekä turvapaikka- ja maahanmuuttorahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista rahoitussäännöistä [linkki](#)

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi ohjelmakauden 2021 – 2027 Uudenmaan kehystä ja saantoa koskevan uusimman tiedon.

Vastuujohtaja:

Juha Eskelinen 040 575 2993

Valmistelija:

Tiina Huotari 040 041 8029

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi ohjelmakauden 2021 – 2027 Uudenmaan kehystä ja saantoa koskevan uusimman tiedon.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

---

Uudenmaan Digituki -hankkeen perustaminen

602/00.01.03.00/2019

MHS 09.12.2019 § 153

Tiivistelmä

Digituen alueellinen koordinaatio on osa valtakunnallisen digituen toimintamallin toimeenpanoa. Valtiovarainministeriö on myöntänyt Uudenmaan liitolle valtionavustuslainmukaista erityisavustusta digituen alueellisen koordinaation toteutusta varten ajalle 1.1.-31.10.2020. Maakuntahallitukselle ehdotetaan Uudenmaan Digituki-hankkeen perustamista.

Asian yksityiskohtainen selostus

Valtiovarainministeriö on myöntänyt Uudenmaan liitolle valtionavustuslainmukaista erityisavustusta digituen alueellisen koordinaation toteutusta varten.

Digituen alueellinen koordinaatio on osa valtakunnallisen digituen toimintamallin toimeenpanoa. Digituen toimintamalli on muodostunut valtiovarainministeriön AUTA-hankkeessa ja kuvaa, miten digituen saatavuus Suomessa voidaan järjestää niiden henkilöiden auttamiseksi, jotka eivät osaa tai pysty käyttämään digitaalisia palveluja.

Uudenmaan liiton lisäksi hankkeeseen osallistuu kuntakumppaneina Espoo, Helsinki, Järvenpää ja Vantaa.

Hankkeessa toteutettavat tuotokset ovat:

- Kuntien digituen tarjonta laajenee verkostoyhteistyön avulla
- Maakunnallisen yhteistyöverkoston kehittäminen ja koordinointi on toteutettu
- Muiden kuin kasvokkain annettavien digitukimuotojen kehittymistä on edistetty (verkossa ja kotona annettava tuki)
- Hankkeen viestintä kohdistuu maakunnallisesti ja toimijoiden kautta digituen tarvisijoille, jotta he löytäisivät oikean avun mahdollisimman helposti
- Digituen koordinaatiota on edistetty Uudenmaan liitossa ja valtakunnallisesti

Hankkeen kokonaisbudjetti on 180 000 euroa josta 70 % eli 126 000 euroa saadaan valtion rahoituksesta. Uudenmaan liiton omarahoitusosuus on 30 % eli 54 000 euroa. Hankkeen toteutusaika on 1.1. – 31.12.2020, josta avustusta on saatu ajalle 1.1.-31.10.2020. Uudenmaan liitto vastaa kahden viimeisen kuukauden lopetustoimien palkkamenoista omasta budjetistaan.

Hankkeen vastuujohtajana toimii Inka Kanerva. Hankkeen projektipäällikkönä toimii Tiina Markkula ja lisäksi palkataan kaksi täysiaikaista, määräaikaista projektityöntekijää.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa Uudenmaan Digituki -hankkeen
-

- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi Inka Kanervan
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Vastuujohtaja:

Inka Kanerva 040 541 8308

Valmistelija:

Liisa Setälä 040 168 1989

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- perustaa Uudenmaan Digituki -hankkeen
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi Inka Kanervan
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus

Maakuntahallitus**§ 154****09.12.2019**

Lapset, nuoret ja perheet osaksi Tulevaisuuden Sote-keskusta -hankkeen perustaminen**663/00.01.03.00/2019****MHS 09.12.2019 § 154**

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle ehdotetaan Lapset, nuoret ja perheet osaksi Tulevaisuuden Sote-keskusta -hankkeen perustamista ajalle 1.1.-31.5.2020.

Asian yksityiskohtainen selostus

Lapset, nuoret ja perheet muutosohjelma (Lape) päättyy 31.12.2019. Uudenmaan liitto on hallinnoinut hanketta vuoden 2019 ja hankkeelle on myönnetty 100% valtionavustus.

Maan hallituksella on tavoite saada aikaan sote-ratkaisu Suomeen. Tähän liittyen alkaa kesäkuussa 2020 uudet, hallitusohjelman mukaiset hankkeet, joihin Lapsi ja- perhepalveluiden muutosohjelman sisällöt nivoutuvat ja kehittäminen jatkuu.

Jotta kehittämistyö ei välillä 1.1.-31.5.2020 keskeydy, ovat Uudenmaan 10 kuntaa ja Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä (Keusote) sopineet, että Tiina Turkian työ lape-muutosagenttina jatkuu viiden kuukauden ajan vuonna 2020.

Työtehtävät jakautuvat kolmeen kokonaisuuteen:

1. Osallistuminen valtakunnalliseen työskentelyyn
2. Verkostojen koordinointi maakunnallisesti (muutostyön jatkuvuus)
3. Tulevaisuuden Sote keskus -ohjelman hankevalmistelu

Hankkeen arvioitu kokonaisbudjetti on 41 100 euroa. Uudenmaan liiton osuus on 12 % toteutuneista kustannuksista. Kuntien kanssa tehdään sopimukset kustannusten jakamisesta sovittujen osuuksien mukaisesti. Hankkeelle saadaan mahdollisesti 20 % valtionavustusta, mutta tämän toteutuminen on vielä epävarmaa. Hankkeen toteutusaika on 1.1. – 31.5.2020.

Perustelu sille, että hanke hallinnoidaan Uudenmaan liitossa, on omistajakuntien pyyntö sekä maakunnan liiton velvoite osaltaan edistää hyvinvointia ja kuntayhteistyötä maakunnassa.

Hankkeen vastuujohtajana toimii Inka Kanerva ja projektipäällikkönä Tiina Turkia.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa Lapset, nuoret ja perheet osaksi Tulevaisuuden Sote-keskusta -hankkeen
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi Inka Kanervan
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Vastuujohtaja:

Inka Kanerva 040 541 8308

Valmistelija:

Liisa Setälä 040 168 1989

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **perustaa Lapset, nuoret ja perheet osaksi Tulevaisuuden Sote-keskusta -hankkeen**
- **nimetä hankkeen vastuujohtajaksi Inka Kanervan**
- **velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.**

Täytäntöönpano:

Muutoksenhaku: oikaisuvaatimusosoitus

Uudenmaan liitossa hallinnoitavien projektien yhteenveto 2019 tiedoksi

655/02.01.01.01/2019

MHS 09.12.2019 § 155

Tiivistelmä

Uudenmaan liitto on vuoden 2019 aikana ollut mukana 21 projektissa, joiden kokonaisrahoitus on noin 9,3 miljoonaa euroa. Projektien saamasta rahoituksesta yli puolet on tullut valtiolta rakennerahasto- tai ministeriöiden erillisrahoituksena, kolmannes eri EU-ohjelmista ja loput kunnilta tai liiton omarahoituksena. Liiton toteuttamat projekti ovat saaneet rahoitusta kahdeksasta eri ohjelmasta ja eri Interreg-ohjelmista rahoitettuja projekteja on yhteensä 11 kappaletta.

Asian yksityiskohtainen selostus

Maakuntahallitukselle tuodaan tiedoksi Uudenmaan liitossa hallinnoitavien projektien yhteenveto vuodelta 2019. Liitto on ollut mukana 21 projektissa, joiden kokonaisrahoitus on noin 9,3 miljoonaa euroa.

Rahoitus muodostuu seuraavasti:

- suurin osa, 56 %, tulee valtiolta
- 34 % eri EU-ohjelmista
- 10 % kuntien ja Uudenmaan liiton omarahoitusosuutena.

Liiton toteuttamat projektit ovat saaneet rahoitusta kahdeksasta eri rahoitusohjelmasta.

- Interreg-ohjelmat (3 kpl), 11 projektia, noin 3,1 miljoonaa euroa
- EAKR-ohjelma, kolme projektia, kokonaisbudjetit yhteensä noin 4,7 miljoonaa euroa
- eri ministeriöiden myöntämä erillisrahoitus, kolme projektia, kokonaisbudjetit yhteensä noin 400 000 euroa
- AIKO-rahoitus, kaksi projektia, kokonaisbudjetit yhteensä noin 500?000 euroa
- Muut EU-ohjelmat (2 kpl), kaksi projektia, kokonaisbudjetit yhteensä noin 700 000 euroa.

Uudenmaan liiton projektiohjeen mukaan projektin käynnistyminen perustuu aina maakuntahallituksen päätökseen, josta tulee käydä ilmi ainakin seuraavat asiat:

- tavoite ja kytkeytyminen liiton toimintaan ja sen strategiaan painopisteisiin
- aikataulu ja budjetti
- rahoituksen muodostuminen
- vastuujohtaja ja projektipäällikkö.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi Uudenmaan liitossa hallinnoitavien projektien yhteenveton 2019.

Vastuujohtaja:

Paula Autioniemi 040 737 8050

Valmistelija:

Markus Liikkanen 044 333 2700

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi Uudenmaan liitossa hallinnoitavien projektien yhteenvedon 2019.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

Oheismateriaali

Uudenmaan liiton projektit 2019, mhs 9.12.2019

Maakuntahallitus	§ 47	29.04.2019
Maakuntahallitus	§ 114	09.09.2019
Maakuntahallitus	§ 156	09.12.2019

Osavuositiedot 3/2019 tiedoksi

296/02.01.01.00/2019

MHS 29.04.2019 § 47

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton vuoden 2019 ensimmäisessä osavuositiedotuksessa esitetään vuosille 2019-2021 hyväksytyn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista tammi-maaliskuun ajalta.

Tarkastelujakson aikana liiton talous on toteutunut suunnitellusti eikä merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden ole. Maakunta- ja sote-uudistuksen alasajon myötä Uusimaa 2019 -hanke ei toteudu suunnitellusti ja siten talousarviota joudutaan tarkastamaan toimintavuoden aikana.

Asian taustat

Maakuntavaltuusto hyväksyi joulukuussa 2018 liiton talousarvion vuodelle 2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019-2021.

Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ohjeessa edellytetään, että maakuntajohtajan on vähintään kolmen kuukauden välein annettava raportti maakuntahallitukselle toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumisesta.

Osavuositiedotusraportoinnin käytännön menettelyinä on, että

- 31.3. ja 30.9. tilanteista annettava katsaus sisältää maakuntajohtajan toimintakatsauksen, olennaiset tapahtumat liiton toiminnassa ja keskeiset talouden tunnusluvut
- 30.6. ja 31.12. tilanteista annettava katsaus sisältää edellisten kohtien lisäksi yksityiskohtaisemman raportoinnin valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2019 ensimmäisen osavuositiedotuksen.

Vastuujohtaja:

Paula Autioniemi 040 737 8050

Valmistelijat:

Markus Liikkanen 044 333 2700

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi vuoden 2019 ensimmäisen osavuositiedotuksen.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

---

MHS 09.09.2019 § 114

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton vuoden 2019 toisessa osavuosikatsauksessa esitetään vuosille 2019-2021 hyväksytyn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista tammi-kesäkuun ajalta.

Tarkastelujakson aikana liiton talous on toteutunut suunnitellusti eikä merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden ole. Maakunta- ja sote-uudistuksen alasajon myötä Uusimaa 2019 -hanke ei toteudu suunnitellusti ja siten talousarviota joudutaan tarkastamaan toimintavuoden aikana.

Asian taustat

Maakuntavaltuusto hyväksyi joulukuussa 2018 liiton talousarvion vuodelle 2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019-2021.

Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ohjeessa edellytetään, että maakuntajohtajan on vähintään kolmen kuukauden välein annettava raportti maakuntahallitukselle toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumisesta.

Osavuosikatsausraportoinnin käytännön menettelynä on, että

- 31.3. ja 30.9. tilanteista annettava katsaus sisältää maakuntajohtajan toimintakatsauksen, olennaiset tapahtumat liiton toiminnassa ja keskeiset talouden tunnusluvut
- 30.6. ja 31.12. tilanteista annettava katsaus sisältää edellisten kohtien lisäksi yksityiskohtaisemman raportoinnin valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteiden sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2019 toisen osavuosikatsauksen.

Vastuujohtaja:

Paula Autioniemi 040 737 8050

Valmistelija:

Markus Liikkanen 044 333 2700

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi vuoden 2019 toisen osavuosikatsauksen.

Pöytäkirjaan merkittiin maakuntajohtajan ilmoitus toiminnan ja talouden raportointikäytännön uudistamisesta Uudenmaan liiton strategiaproessin yhteydessä. Hallitus suhtautui uudistukseen myönteisesti.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

MHS 09.12.2019 § 156

Tiivistelmä

Maakuntajohtaja esittelee toiminnan ja talouden toteuman ajalta 1.1.-30.10.2019 kokouksessa.

Tarkastelujakson aikana liiton varsinaisen toiminnan talouden toteuma toimintatuottojen osalta on 82,6% ja toimintakulujen osalta 79,0%. Maakuntavaltuuston käsiteltäväksi esitetään talousarviomuutosta, joka johtuu maakunta- ja sote-uudistuksen alasajosta sekä vuoden aikana tehdystä toimitilainvestoinnista.

Asian taustat

Maakuntavaltuusto hyväksyi joulukuussa 2018 liiton talousarvion vuodelle 2019 ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2019-2021.

Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ohjeessa edellytetään, että maakuntajohtajan on vähintään kolmen kuukauden välein annettava raportti maakuntahallitukselle toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumisesta.

Maakuntajohtaja esittelee vuoden 2019 kolmannessa osavuosikatsauksessa vuosille 2019-2021 hyväksytyyn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista tammi-lokakuun ajalta käymällä läpi olennaiset tapahtumat liiton toiminnassa ja keskeiset talouden tunnusluvut.

Tarkastelujakson aikana liiton varsinaisen toiminnan talouden toteuma toimintatuottojen osalta on 82,6% ja toimintakulujen osalta 79,0%. Maakuntavaltuuston käsiteltäväksi esitetään talousarviomuutosta, joka johtuu maakunta- ja sote-uudistuksen alasajosta sekä Esterinportti 2B:n 4. kerrokseen tehdystä toimitilainvestoinnista.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2019 kolmannen osavuosikatsauksen.

Vastuujohtaja:

Paula Autioniemi 040 737 8050

Valmistelija:

Markus Liikkanen 044 333 2700

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi vuoden 2019 kolmannen osavuosikatsauksen.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

Oheismateriaali

Osavuosikatsaus 3/2019, mhs 9.12.2019

Maakuntahallitus**§ 157****09.12.2019**

Ilmoitusasioita**MHS 09.12.2019 § 157**

1. Östersundom-kaava

Helsingin hallinto-oikeus on antanut 29.11.2019 päätöksen, joka koskee valituksia Uudenmaan liiton maakuntavaltuuston 12.6.2018 § 19 päätöksestä hyväksyä Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava Östersundomin alueen osalta ja kumota alueelta voimassa olevista maakuntakaavoista merkinnät. Valituksen olivat tehneet Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry, Helsingin Seudun Lintutieteellinen yhdistys- Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry sekä kolme yksityishenkilöä.

Helsingin hallinto-oikeus toteaa päätöksessään, että maakuntavaltuuston päätös ei ole valituksissa esitetyillä perusteilla lainvastainen. Valitukset on siten hylättävä. Hallinto-oikeus toteaa samalla selvyuden vuoksi, että hallinto-oikeuden 19.10.2018 antama määräys maakuntavaltuuston päätöksen 12.6.2018 § 19 täytäntöönpanon kieltämisestä ei asian käsittelyn päätyttyä enää ole voimassa.

2. Uudenmaan liiton strategiamateriaalin täydentäminen

Maakuntahallituksen kokouksessaan 18.11.2019 § 133 edellyttämät täydennykset strategiamateriaaliin tuodaan tiedoksi maakuntahallitukselle. Maakuntavaltuuston hyväksyttäväksi esitettävä strategiakartta ja koko strategiamateriaali on oheismateriaalina.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi kokouksen ilmoitusasiat.

Valmistelija:

Paula Autioniemi 040 737 8050

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi kokouksen ilmoitusasiat.

Merkittiin pöytäkirjaan maakuntahallituksen toiveena tulevalle kaavavalmistelulle tutustumisretkien järjestäminen suunnittelun kohteena oleville alueille.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

Oheismateriaali

Strategiakartta, mv 10.12.2019
Uudenmaan liiton strategia osana johtamisjärjestelmää, mv 10.12.2019
Uudenmaan liiton strategia, mv 10.12.2019
HHO:n päätös Östersundomin maakuntakaavaa koskevassa asiassa

Maakuntahallitus § 158 09.12.2019

Johtajien antamat lausunnot**MHS 09.12.2019 § 158**

Edellisen kokouksen jälkeen on annettu Liitteet-kohdassa listatut lausunnot.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi johtajien antamat lausunnot.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi johtajien antamat lausunnot.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §)

Liitteet

9
10

Lausunto Lohjan K4 Vanhan Passin asemakaavaluonnoksesta
Lausunto valtioneuvoston asetukseksi toiminnan tehostamisen,
sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen ja pelastustoimen
uudistamisen valtionavustuksista

Maakuntahallitus**§ 159****09.12.2019**

Kokousaikataulu tiedoksi**MHS 09.12.2019 § 159****Maakuntahallituksen vuoden 2020 kokoukset**

- 27.1.
- 24.2.
- 23.3.
- 27.4.
- 18.5.
- 8.6.

Maakuntavaltuuston kokoukset, klo 9-12 Helsingin kaupungin valtuustosalissa

- 10.12.

Maakuntavaltuuston kokoukset v. 2020, klo 9-12 Helsingin kaupungin valtuustosalissa

- 25.2.
- 21.4.
- 9.6.

Maakunnan yhteistyöryhmän kokous

- 16.12.

Edellisen käsittelyn jälkeen aikatauluun .

Maakuntajohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi kokousaikataulun.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi kokousaikataulun.

Täytäntöönpano:

Muutoksenhakukielto (Kuntalaki 410/2015 136 §); päätös koskee valmistelua

---

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakukiellot

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta (Kuntalaki 410/2015 136 §), koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät 145-149, 152, 155-159 §

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät 150, 151, 153, 154 §

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja –aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät 150, 151, 153, 154 §

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Uudenmaan liitto
maakuntahallitus
Esterinportti 2 B
00240 Helsinki

sähköposti: toimisto@uudenmaanliitto.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on jätettävä toimiston aukioloaikana, viimeistään klo 15.45 oikaisuvaatimusajan päättymispäivänä.

Kunnan jäsenen ja kuntayhtymän jäsenkunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon (Kuntalaki 410/2015 140 §).

Tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäväksi kokousta seuraavan viikon torstaina osoitteessa www.uudenmaanliitto.fi > päätöksenteko

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten ja millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot